

VYSOKÁ ŠKOLA BÁŇSKÁ – TECHNICKÁ UNIVERZITA OSTRAVA

EKONOMICKÁ FAKULTA

KATEDRA VEŘEJNÉ EKONOMIKY

Zhodnocení nabídky sociálních služeb pro seniory v příspěvkových organizacích
vybraných krajů České republiky

Evaluation of the Supply of Social Services for Elderly People by Allowance
Organizations of the Czech Republic's Selected Regions

Student: Petra Linhartová

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Eva Kovářová, Ph.D.

Ostrava 2019

VŠB - Technická univerzita Ostrava
Ekonomická fakulta
Katedra veřejné ekonomiky

Zadání bakalářské práce

Student: **Petra Linhartová**

Studijní program: B6202 Hospodářská politika a správa

Studijní obor: 6202R055 Veřejná ekonomika a správa

Téma: Zhodnocení nabídky sociálních služeb pro seniory v příspěvkových organizacích vybraných krajů České republiky
Evaluation of the Supply of Social Services for Elderly People by Allowance Organizations of the Czech Republic's Selected Regions

Jazyk vypracování: čeština

Zásady pro vypracování:

1. Úvod
 2. Příspěvkové organizace jako poskytovatelé sociálních služeb pro seniory
 3. Analýza organizačně-ekonomického zabezpečení sociálních služeb pro seniory v příspěvkových organizacích vybraných krajů
 4. Komparace a zhodnocení nabídky sociálních služeb pro seniory v příspěvkových organizacích vybraných krajů
 5. Závěr
- Seznam použité literatury
Seznam zkratek
Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce
Seznam příloh
Přílohy

Seznam doporučené odborné literatury:

HROZENSKÁ, Martina a Dagmar DVOŘÁČKOVÁ. *Sociální péče o seniory*. Praha: Grada, 2013. 191 s. ISBN 978-80-247-4139-0.

PFEIFEROVÁ, Štěpánka et al., eds. *Housing and Social Care for the Elderly in Central Europe: WP3: Main Findings Report*. Prague: Institute of Sociology, AS CR, 2013. ISBN 978-80-7330-233-7.

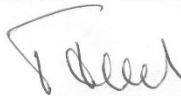
PRUDKÁ, Šárka. *Sociální služby pro seniory v kontextu sociální politiky*. Praha: Wolters Kluwer, 2015. 236 s. ISBN 978-80-7478-839-0.

Formální náležitosti a rozsah bakalářské práce stanoví pokyny pro vypracování zveřejněné na webových stránkách fakulty.

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Eva Kovářová, Ph.D.**

Datum zadání: 23.11.2018

Datum odevzdání: 10.05.2019

doc. Ing. Petr Tománek, CSc.
vedoucí katedry

prof. Dr. Ing. Zdeněk Zmeškal
děkan fakulty

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem celou práci, včetně všech příloh, vypracovala samostatně.

V Ostravě dne 10. května 2019

Vlastnoruční podpis autora

Poděkování

Tímto bych chtěla poděkovat paní Ing. Evě Kovářové, Ph.D. za odborné vedení, rady a připomínky, které mi poskytla v průběhu zpracovávání této bakalářské práce.

Obsah

1	Úvod.....	5
2	Příspěvkové organizace jako poskytovatelé sociálních služeb pro seniory	7
2.1	Příspěvkové organizace	7
2.1.1	Příspěvková organizace jako součást neziskového sektoru	7
2.1.2	Základní charakteristika a dělení příspěvkových organizací	9
2.1.3	Zřizování příspěvkových organizací územních samosprávných celků.....	11
2.1.4	Hospodaření příspěvkových organizací územních samosprávných celků	11
2.2	Sociální služby.....	14
2.2.1	Vymezení sociálních služeb.....	14
2.2.2	Základní druhy sociálních služeb	15
2.2.3	Formy poskytování sociálních služeb.....	16
2.2.4	Typy zařízení sociálních služeb	16
2.2.5	Zřizovatelé a poskytovatelé sociálních služeb.....	19
2.2.6	Povinnosti poskytovatelů a kvalita sociálních služeb.....	20
2.2.7	Financování sociálních služeb	22
3	Analýza organizačně-ekonomického zabezpečení sociálních služeb pro seniory v příspěvkových organizacích vybraných krajů.....	26
3.1	Sociální služby pro seniory.....	26
3.1.1	Charakteristika sociálních služeb pro seniory	26
3.1.2	Faktory ovlivňující přechod na ústavní péči.....	27
3.2	Zajištění sociálních služeb pro seniory v Olomouckém kraji.....	28
3.2.1	Financování a střednědobý plán rozvoje sociálních služeb	28
3.2.2	Představení krajských příspěvkových organizací pro seniory	30
3.2.3	Využití kapacit jednotlivých organizací	32
3.2.4	Náklady jednotlivých organizací	33
3.2.5	Hlavní příjmy jednotlivých organizací	36

3.3	Zajištění sociálních služeb v Moravskoslezském kraji.....	38
3.3.1	Financování a střednědobý plán rozvoje sociálních služeb	38
3.3.2	Představení krajských příspěvkových organizací pro seniory	39
3.3.3	Využití kapacit jednotlivých organizací	40
3.3.4	Náklady jednotlivých organizací	41
3.3.5	Hlavní příjmy jednotlivých organizací	43
4	Komparace a zhodnocení nabídky sociálních služeb pro seniory v příspěvkových organizacích vybraných krajů	45
4.1	Zhodnocení organizací a poskytovaných služeb v jednotlivých krajích	45
4.1.1	Zhodnocení hospodaření jednotlivých organizací	45
4.1.2	Zhodnocení počtu míst v zařízeních pro seniory	47
4.1.3	Zhodnocení dostupnosti a rozmístění organizací v kraji	48
4.1.4	Konkurenti poskytující služby pro seniory na území daných krajů.....	51
4.2	Komparace platů a celkových výdajů na sociální služby v daných krajích ...	52
4.2.1	Komparace průměrných platů v daných krajích	53
4.2.2	Komparace celkových výdajů krajů na sociální služby.....	53
5	Závěr	56
	Seznam použité literatury	59
	Seznam zkratk.....	64
	Prohlášení o využití výsledků bakalářské práce	
	Seznam příloh	
	Příloha č. 1 – Příspěvkové organizace Olomouckého kraje	
	Příloha č. 2 – Příspěvkové organizace Moravskoslezského kraje	
	Příloha č. 3 – Konkurenti poskytující služby pro seniory v Moravskoslezském kraji	

1 ÚVOD

Tato bakalářská práce s názvem „Zhodnocení nabídky sociálních služeb pro seniory v příspěvkových organizacích vybraných krajů České republiky“ je věnována krajským příspěvkovým organizacím, které poskytují služby seniorům.

Cílem této práce je zmapovat počet krajských příspěvkových organizací poskytujících služby pro seniory na území Olomouckého a Moravskoslezského kraje, zhodnotit formy a druhy jimi nabízených služeb a porovnat celkové výdaje na jejich provoz.

Je všeobecně známo, že populace stárne a otázka poskytování služeb pro seniory je tedy aktuální víc, než kdy jindy. Pro seniory existují různá sociální zařízení, která jim zajišťují důstojný, radostný a aktivní život v příjemném prostředí s odbornou péčí, i přesto, že už jsou v pokročilém věku. Tato zařízení seniory podporují v sociálním začleňování, z tohoto důvodu je třeba tuto oblast podporovat a zjistit, jestli jí je ve skutečnosti věnována dostatečná pozornost a hlavně finanční a jiné zdroje, které pomohou jejímu rozvoji.

V této práci jsou k naplnění cíle použity metody jako analýza, dedukce, deskripce či komparace. Je zde zodpovězena otázka, zda je nabídka sociálních služeb pro seniory v jednotlivých krajích dostačující, zda odpovídá normativům vybavenosti, zároveň jsou v práci srovnány formy nabízených služeb a celkové výdaje na tyto služby v daných krajích. Data jsou čerpána především z výročních zpráv jednotlivých krajských organizací a Informačního portálu Ministerstva financí Monitor.

Jak vyplývá ze zadání, práce je rozdělena na pět kapitol. První kapitolu představuje úvod a pátou kapitolu závěr. Informace ve druhé kapitole jsou čerpány především z odborných publikací, ale také z legislativy, která se vztahuje k příspěvkovým organizacím a sociálním službám. Teorie je zaměřena z menší části na příspěvkové organizace, jakožto jednoho z poskytovatelů sociálních služeb, a to na to, jak jsou tyto organizace zřizovány a financovány. Z větší části je orientována na sociální služby, na to, jaké mohou být jejich základní druhy, formy poskytování či jaké typy zařízení sociálních služeb jsou rozlišovány. Jsou zde rovněž představeni možní poskytovatelé sociálních služeb a jejich povinnosti a část kapitoly je věnována způsobu financování sociálních služeb v ČR.

Třetí kapitola je zaměřena na Olomoucký a Moravskoslezský kraj. Ve zkoumaných krajích je sledováno kolik krajských příspěvkových organizací poskytujících sociální služby pro seniory se zde nachází, jaké formy a druhy služeb jednotlivé organizace nabízejí.

Příspěvkové organizace jsou rozebrány také z hlediska počtu klientů a využití kapacit. Zkoumány jsou rovněž celkové náklady organizací a z toho vypočítané náklady na jednoho klienta. Důležitým bodem je financování poskytovaných služeb seniorům, jsou zde zkoumány příjmy z prodeje služeb daných organizací a dotace na jednotlivou organizaci.

Čtvrtá kapitola je zaměřena na komparaci poskytovaných služeb vybraných krajů. Je zde zhodnoceno, zda je tato oblast služeb v Olomouckém a Moravskoslezském kraji dostatečně pokryta, zda je nabídka služeb postačující a dostupná všem.

V úvodu této kapitoly je zhodnoceno a porovnáno hospodaření jednotlivých organizací na území daného kraje. Dále jsou zde porovnány kapacity v pobytových zařízeních s doporučenými normativy vybavenosti, je zde zodpovězeno, zda je nabídka míst v zařízeních pro seniory dostačující.

Podstatnou součástí této kapitoly je také mapa jednotlivých krajů s rozmístěním daných organizací. Je důležité, aby příspěvkové organizace poskytující služby pro seniory byly rozmístěny v daném kraji rovnoměrně a ne pouze soustředěny kolem větších měst. Dostupnost těchto služeb je jednou ze zásadních otázek. Kromě zhodnocení poskytovaných služeb jsou zde pro představu zmíněni i další konkurenti poskytující služby seniorům na území Olomouckého a Moravskoslezského kraje. Dále je kapitola zaměřena na porovnání celkových výdajů obou krajů na dané sociální služby. Je zde zodpovězena otázka, který kraj investuje do této oblasti více a o kolik.

Předpokládaným přínosem této práce je shrnutí sociálních služeb pro seniory v Olomouckém a Moravskoslezském kraji. Tyto informace by se mohly stát užitečnými jak pro seniory samotné, tak pro jejich blízké, kteří o této oblasti třeba nemají dostatečný přehled. Tato práce tak může být například pro někoho rozhodující při výběru zařízení pro svého příbuzného. Přínos může mít tato práce také pro kohokoli, kdo pracuje v domově důchodců či jeho práce je jakkoli jinak spjata se seniory.

2 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE JAKO POSKYTOVATELÉ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRO SENIORY

Příspěvkové organizace patří k největším poskytovatelům sociálních služeb. V této kapitole jsou blíže představeny jak příspěvkové organizace, tak sociální služby.

2.1 Příspěvkové organizace

Příspěvkové organizace se řadí mezi neziskové organizace (dále jen NO), tzn., že jejich cílem není dosažení zisku, ale přímá produkce užitku. Tato podkapitola je blíže zaměřena na NO a především na příspěvkové organizace, zejména na jejich zřizování a financování.

2.1.1 Příspěvková organizace jako součást neziskového sektoru

Dobrozemský a Stejskal (2016) tvrdí, že v národním hospodářství existují subjekty, které jsou zařazovány podle tzv. Pestoffova trojúhelníkového modelu národního hospodářství do neziskového sektoru. Jde o takový sektor, v němž nejsou organizace a instituce primárně založeny za účelem dosažení zisku.

Obr. 2.1 – Pestoffův model národního hospodářství

Zdroj: Rektořík (2010), vlastní úprava

Neziskovými organizacemi tedy rozumíme organizace, které nebyly založeny za účelem podnikání. Jsou to takové organizace, o jejichž činnost je jiný zájem, ať už ze strany státu, společnosti nebo určité skupiny lidí. U NO je větší důraz kladen na výsledky hlavního poslání, přičemž příjmy z této činnosti stojí obvykle až na druhém místě. Není pravidlem, že každá nezisková organizace zisku nedosahuje, i když jsou zřízeny proto, aby ho nedosahovaly.

Za neziskovou organizaci se nedá považovat fyzická osoba, NO je vždy osoba právnická, s výjimkou organizačních složek. Každá má svého zřizovatele, zakládají se podle různých právních předpisů a podléhají registraci na místech určených jim zákonem, podle něhož jsou zřízeny (Růžicková, 2006).

Další definice neziskových organizací mohou být (Dobrozemský a Stejskal, 2016, s. 21):

- „*Termín nezisková organizace označuje právnické osoby či organizace, které se primárně zabývají získáváním a přerozdělováním finančních prostředků pro účely dobročinné, rozvoje náboženství, kultury, vzdělání, sociální účely nebo pro realizaci dalších „dobrých skutků“.*“
- „*Neziskové organizace jsou právnické či sociální subjekty vytvořené za účelem výroby zboží a služby, jejichž stav nedovoluje, aby byly zdrojem příjmů, zisku nebo jiným finančním výnosem pro jednotky, které ji založily, řídí nebo financují.*“

S neziskovými organizacemi je také spjat pojem **veřejná prospěšnost**. Dle nového občanského zákoníku č. 89/2012 Sb. je veřejně prospěšnou právnická osoba, jejímž posláním je přispívat v souladu se zakladatelským právním jednáním vlastní činností k dosahování obecného blaha, pokud na rozhodování právnické osoby mají podstatný vliv jen bezúhonné osoby, pokud nabyla majetek z poctivých zdrojů a pokud hospodárně využívá své jmění k veřejně prospěšnému účelu.

NO je možné rozdělit do dvou skupin (Dobrozemský a Stejskal, 2016):

Státní neziskové organizace (sem řadíme školské právnické osoby, organizační složky a příspěvkové organizace státu, obcí a krajů, státní fondy a subjekty, o kterých to stanoví zákon)

Nestátní neziskové organizace (sem patří zájmová sdružení právnických osob, občanská sdružení, politické strany a politická hnutí, registrované církve a náboženské společnosti, nadace a nadační fondy, honební společenstva, sdružení vlastníků jednotek, obecně prospěšné organizace, veřejné vysoké školy, veřejné výzkumné organizace)

2.1.2 Základní charakteristika a dělení příspěvkových organizací

Základním posláním příspěvkových organizací (dále jen PO) je poskytování veřejných služeb, a to jak na státní úrovni, tak na úrovni územní.

Veřejné služby jsou společně s veřejnými výrobky veřejnými statky. První vymezení veřejných statků je připisováno P. A. Samuelsonovi, který vychází z postulátu ekonomických statků, které člení na soukromé a veřejné. Veřejné statky pak třídí na čisté a smíšené, přičemž argumentuje principem spotřeby čili podmínkami nedělitelnosti spotřeby a nevylučitelnosti ze spotřeby daného veřejného statku. V případě čistých veřejných statků platí současně obě tyto podmínky, naproti tomu u smíšených veřejných statků platí pouze jedna nebo druhá z těchto podmínek. Typickým příkladem čistého veřejného statku je národní obrana, vnitřní bezpečnost či pouliční osvětlení. Smíšených statků je mnohem více, patří mezi ně např. služby ve zdravotnictví, školství, sociální oblasti, dopravě, kultuře apod. (Vrabková a kol., 2017).

PO se dělí podle toho, kdo je jejich zřizovatelem, jsou tedy rozeznávány PO státu a PO územních samosprávných celků (krajů, obcí a hlavního města Prahy).

Fungování těchto organizací upravují různé právní předpisy. PO zřizované státem se řídí zákonem o rozpočtových pravidlech a zákonem o majetku České republiky. PO územní samosprávy upravují jiné zákony, a to především zákon o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, zákon o krajích, obcích a hlavním městě Praze.

Pro přehlednost je výčet právních předpisů upravujících problematiku příspěvkových organizací uspořádán do následující tabulky:

Tab. 2.1 – Právní úprava příspěvkových organizací dle zřizovatele

Zřizovatel	Základní právní předpis
Stát	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů • Zákon č. 219/2000 Sb., o majetku České republiky a jejím vystupování v právních vztazích
Územní samospráva	<ul style="list-style-type: none"> • Zákon č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů • Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích • Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích • Zákon č. 131/2000 Sb., o hlavním městě Praze

Zdroj: Vrabková a kol. (2017), vlastní úprava

PO státu je definována jako právnická osoba hospodařící s peněžními prostředky získanými v oblasti hlavní činnosti, která je vymezená jejím zřizovatelem. Dále hospodaří s prostředky ze státního rozpočtu, ze svých fondů, s prostředky získanými jinou činností, s peněžními dary od fyzických a právnických osob, s peněžními prostředky získanými ze zahraničí či z rozpočtu EU. PO státu může také hospodařit s prostředky z rozpočtů územních samosprávných celků a státních fondů.

Příspěvková organizace státu nemůže bez souhlasu státu zaniknout, stát za ni přebírá odpovědnost a ručí za její závazky. PO státu hospodaří s majetkem České republiky, tudíž vlastníkem jejího majetku je stát. Příkladem příspěvkové organizace státu mohou být výzkumné ústavy, vědecká pracoviště, kontrolní orgány, státní fondy aj. (Vrabková a kol., 2017).

Dle Rektoříka (2010) zřizuje **PO územních samosprávných celků** kraj nebo obec podle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů pro takové činnosti ve své působnosti, které jsou zpravidla neziskové a jejichž rozsah, struktura a složitost vyžadují samostatnou právní subjektivitu.

Příspěvkové organizace územních samosprávných celků (dále jen ÚSC) zajišťují poskytování smíšených veřejných statků, nejčastěji v oblasti kultury, zdravotnictví, školství, dopravy a sociální oblasti pro obyvatele na lokální (obecní) nebo regionální (krajské) úrovni (Vrabková a kol., 2017).

2.1.3 Zřizování příspěvkových organizací územních samosprávných celků

Jak již bylo řečeno, PO jsou zřizovány na základě zřizovací listiny, kterou vydává zřizovatel. Dle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů musí zřizovací listina obsahovat určité náležitosti.

Ve zřizovací listině musí být uveden úplný název zřizovatele, pokud je jím obec, je nutno uvést také její zařazení do okresu.

Další náležitostí je název, sídlo PO a identifikační číslo osoby poskytnuté správcem základního registru právnických osob, podnikajících fyzických osob a orgánů veřejné moci osoby poskytnuté správcem základního registru osob. Název příspěvkové organizace musí být stanoven tak, aby nemohlo dojít k záměně s názvy jiných PO.

Nedílnou součástí zřizovací listiny je rovněž vymezení hlavního účelu a předmětu činnosti dané organizace, označení statutárních orgánů a vymezení majetku, který je ve vlastnictví zřizovatele a je předán organizaci k hospodaření.

Dále musí být ve zřizovací listině vymezena práva, která organizaci umožní plnění hlavního účelu se svěřeným majetkem. Jedná se především o práva a povinnosti, které jsou spojeny s efektivním využitím daného majetku, péčí o jeho ochranu, rozvojem či zvelebením. Rovněž zde musí být uvedena pravidla pro výrobu a prodej zboží, pokud jsou předmětem činnosti PO, práva a povinnosti při pronajímání svěřeného majetku jiným subjektům apod.

V neposlední řadě patří do zřizovací listiny také okruhy doplňkové činnosti, která navazuje na hlavní účel organizace, a vymezení doby, na kterou je PO zřízena.

Zřizování příspěvkových organizací ÚSC je zcela v kompetenci příslušných zastupitelstev. Na rozdíl od PO zřízených státem se PO zřízené krajem nebo obcí zapisují do veřejného rejstříku.

2.1.4 Hospodaření příspěvkových organizací územních samosprávných celků

Dle zákona č. 250/2000 Sb. o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů sestavuje PO rozpočet a střednědobý výhled rozpočtu, které schvaluje její zřizovatel. Rozpočet PO je plán výnosů a nákladů na rozpočtový rok, jímž se řídí financování činnosti PO. Rozpočtový rok je shodný s kalendářním rokem.

Střednědobý výhled rozpočtu příspěvkové organizace je plán výnosů a nákladů na nejméně 2 roky následující po roce, na který je sestavován rozpočet. Obsahuje předpokládané náklady a výnosy v jednotlivých letech.

PO hospodaří s peněžními prostředky získanými vlastní činností a s peněžními prostředky přijatými z rozpočtu svého zřizovatele. Dále hospodaří s prostředky svých fondů, s peněžitými dary od fyzických a právnických osob, včetně peněžních prostředků poskytnutých z Národního fondu a ze zahraničí.

Příspěvková organizace dále hospodaří:

- a) s dotací na úhradu provozních výdajů, které jsou nebo mají být kryty z rozpočtu Evropské unie, včetně stanoveného podílu státního rozpočtu na financování těchto výdajů,
- b) s dotací na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv, na základě kterých jsou České republice svěřeny peněžní prostředky z finančního mechanismu Evropského hospodářského prostoru, z finančního mechanismu Norska a programu švýcarsko-české spolupráce.

PO vykonávají vlastní (hlavní) činnost, kterou organizaci vymezil zřizovatel při jejím zřízení. Jde o činnost, jež slouží k plnění hlavního účelu, ke kterému byla organizace zřízena.

PO může mít zřizovatelem také povolenou doplňkovou (jinou) činnost, ta by ovšem měla navazovat na hlavní účel organizace. Vzhledem k charakteru doplňkové činnosti nesmí tato činnost narušovat plnění hlavního účelu organizace, což v praxi znamená, že i v případě, že by doplňková činnost byla pro organizaci ekonomicky výhodnější, nesmí dostat přednost před činností hlavní. Ze zákona je pak dána povinnost sledovat hospodaření v hlavní a doplňkové činnosti odděleně. Zřizovatel stanovuje podmínky pro provozování doplňkové činnosti, přičemž nejčastější podmínkou bývá skutečnost, aby doplňková činnost nebyla ztrátová, jelikož z dlouhodobého hlediska by mohlo jít o nevhodné využívání veřejných prostředků. Vytváří-li naopak PO ve své doplňkové činnosti zisk, může jej použít pouze ve prospěch své hlavní činnosti, nebo může požádat zřizovatele o povolení využít finanční prostředky i k jiným účelům (Vrabková a kol., 2017).

PO jsou na rozpočet svého zřizovatele napojeny saldem svého rozpočtu. Získávají vlastní příjmy, které jim však nestačí na úhradu nákladů spojených se zabezpečováním veřejných statků. Chybějící finanční prostředky na jejich produkci jsou jim poskytovány ve formě příspěvku na investice a příspěvku na provoz, který je určen k doplnění chybějících zdrojů na financování běžných (neinvestičních) potřeb, včetně oprav a údržby. Tento příspěvek by měl být poskytován zpravidla v návaznosti na výkony nebo jiná kritéria, aby se zvýšila alokační efektivnost. Velikost příspěvku na provoz PO je tedy rozdílem mezi rozpočtovanými (plánovanými) výnosy, bez příspěvku zřizovatele, a rozpočtovanými (plánovanými) náklady, které jsou u většiny organizací, které poskytují veřejné služby, vyšší než rozpočtované (Peková a kol., 2008).

Příspěvková organizace může být také na rozpočet svého zřizovatele napojena odvodem. Je tomu tak v případě, kdy (Peková a kol., 2008):

- Její vlastní plánované výnosy jsou vyšší než plánované náklady. Tato situace je však výjimečná.
- Zřizovatel určí PO odvod z odpisů v případě, kdy investiční zdroje PO jsou větší než jejich potřeba.
- PO poruší rozpočtovou kázeň.

Rozpočet PO musí být sestavován jako vyrovnaný, tudíž rozdíl vzniklý mezi rozpočtovanými výnosy a rozpočtovanými náklady musí být pokryt z prostředků zřizovatele.

Očekávaný výsledek hospodaření (dále jen VH) je tedy u PO nulový. Příspěvkové organizace ovšem mohou dosáhnout zlepšeného výsledku hospodaření, či naopak zhoršeného. Pokud organizace dosáhla zlepšeného VH, tedy skutečné výnosy jsou spolu s přijatým příspěvkem vyšší než provozní náklady, odvádí jej po schválení zřizovatelem do svých peněžních fondů. Pokud naopak dosáhne zhoršeného VH, použije na úhradu ztráty rezervní fond.

Hospodaření příspěvkové organizace vždy podléhá kontrole ze strany jejího zřizovatele.

2.2 Sociální služby

Tato podkapitola je zaměřena obecně na sociální služby, jaké existují jejich druhy, formy či typy. Blíže jsou zde představeni možní poskytovatelé sociálních služeb a jejich povinnosti. Podkapitola je také orientována na inspekci a standardy kvality sociálních služeb a část je rovněž věnována jejich financování.

2.2.1 Vymezení sociálních služeb

Sociální služby spadají do širšího pojmu sociální politika, jejíž nedílnou součástí jsou. Krebs a kol. (2010, s. 17) velmi obecně definují sociální politiku takto:

„Sociální politika je politikou, která se primárně orientuje na člověka, na rozvoj a kultivaci jeho životních podmínek, dispozic, na rozvoj jeho osobnosti a kvality života.“

Součástí sociální politiky je tedy zajištění sociálních služeb těm osobám, které si nejsou schopny zajistit plnohodnotný každodenní život bez podpory a zásahu státu (jednou z těchto ohrožených skupin jsou právě senioři). Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách říká, že sociální službou se rozumí činnost nebo soubor činností podle tohoto zákona zajišťujících pomoc a podporu osobám za účelem sociálního začlenění nebo prevence sociálního vyloučení.

Stěžejním cílem tohoto zákona je co nejširší podpora procesu sociálního začleňování a sociální soudržnosti společnosti. Posláním sociální služby je snaha umožnit lidem, kteří se ocitli v nepříznivé situaci, zůstat rovnocennými členy společnosti. Důležitým znakem kvality sociální služby je schopnost podporovat uživatele služby v naplňování cílů, kterých chtějí s pomocí sociální služby při řešení své nepříznivé sociální situace dosáhnout (Hrozenská a Dvořáčková, 2013).

Jak uvádí Matoušek a kol. (2007) sociální služby jsou poskytovány lidem společensky znevýhodněným, a to s cílem zlepšit kvalitu jejich života, případně je v maximální možné míře do společnosti začlenit, nebo společnost chránit před riziky, jejichž jsou tyto lidé nositeli. Sociální služby proto zohledňují jak osobu uživatele, tak jeho rodinu, skupiny, do nichž patří, případně zájmy širšího společenství.

Prudká (2015) se zmiňuje, že cílem sociálních služeb je řešit nepříznivou zdravotní i sociálně ekonomickou situaci seniorů, osob s handicapem fyzickými i mentálními, rodin s dětmi,

nezaměstnaných, obětí trestných činů aj., jež omezuje zapojení výše uvedených kategorií osob do ekonomického, kulturního a společenského života.

2.2.2 Základní druhy sociálních služeb

Sociální služby se dělí na služby sociální péče, služby sociální prevence a sociální poradenství.

Matoušek a kol. (2007) uvádí, že **služby sociální péče** jsou služby, které napomáhají osobám zajistit jejich fyzickou a psychickou soběstačnost s cílem umožnit jim v nejvyšší možné míře zapojení do běžného života společnosti a v případech, kdy toto vylučuje jejich stav, zajistit jim důstojné prostředí a zacházení.

Mezi služby sociální péče patří osobní asistence, pečovatelská služba, tísňová péče, průvodcovské a předčitatelské služby, podpora samostatného bydlení, odlehčovací služby, centra denních služeb, denní stacionáře, týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem, chráněné bydlení a sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče (Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách).

Primárním posláním **služeb sociální prevence** je přispět k eliminaci jevů a situací, které mohou vést k sociálnímu vyloučení jedince a nejsou způsobeny neschopností pečovat o sebe z důvodu věku či zdravotního stavu. Orientovány jsou na změnu nepříznivých sociálních (socioekonomických) podmínek vedoucích ke vzniku a šíření sociálně patologických jevů jako je kriminalita, zneužívání návykových látek, krize v rodině apod. (Molek, 2009).

Mezi služby sociální prevence patří dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách raná péče, telefonická krizová pomoc, tlumočnické služby, azylové domy, domy na půl cesty, kontaktní centra, krizová pomoc, intervenční centra, nízkoprahová denní centra, nízkoprahová zařízení pro děti a mládež, noclehárny, služby následné péče, sociálně aktivizační služby pro rodiny s dětmi, sociálně aktivizační služby pro seniory a osoby se zdravotním postižením, sociálně terapeutické dílny, terapeutické komunity, terénní programy a sociální rehabilitace.

Smyslem **sociálního poradenství** je dle Molka (2009) poskytnout jedinci potřebné informace, které přispívají k řešení nepříznivé sociální situace týkající se jak jeho samého, tak i nejbližších příbuzných. Poradenství zahrnuje jak součást preventivní (orientace

na předcházení vzniku obtížných situací, eliminace jejich příčin či nepříznivých podmínek), tak nápravnou (orientace na řešení problémů, zmírnění důsledků z nich vyplývajících).

Sociální poradenství má dvě formy, a to:

- základní sociální poradenství
- odborné sociální poradenství

Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách uvádí, že základní sociální poradenství poskytuje jedincům informace potřebné k řešení jejich nepříznivé situace a je zabezpečováno všemi poskytovateli sociálních služeb, a to bez ohledu na to, kdo je o radu požádá. Odborné sociální poradenství je pak orientováno na potřeby jednotlivých okruhů sociálních skupin ve specializovaných poradnách.

2.2.3 Formy poskytování sociálních služeb

Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách taktéž rozlišuje formy poskytování sociálních služeb. V současné době jsou sociální služby poskytovány jako služby pobytové, ambulantní a terénní.

Prudká (2015) charakterizuje jednotlivé formy poskytování takto:

Pobytové – klienti jsou ubytováni v domovech pro seniory, pro osoby se zdravotním postižením a se zvláštním režimem. Jsou sem zařazeny také chráněná bydlení, týdenní stacionáře a některé typy odlehčovacích pobytových center.

Ambulantní – do těchto typů zařízení klienti pravidelně docházejí buď samostatně, nebo v doprovodu zodpovědné osoby. Nejsou zde ubytováni.

Terénní – zdravotník nebo sociální pracovník navštěvuje klienta a poskytuje mu služby typu aplikací injekcí, převazy, pomoc s úklidem, nákupem, zabezpečuje dovážku jídel apod. Výhodou je, že klienti i nadále bydlí ve svém přirozeném domácím prostředí.

2.2.4 Typy zařízení sociálních služeb

Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách i odborné publikace rozlišují jednotlivé typy zařízení sociálních služeb. Jednotlivá zařízení poskytují různé druhy sociálních služeb

pro různé skupiny osob. Pro přehlednost jsou daná zařízení zachycena v následujícím schématu podle toho, jakou formu sociálních služeb poskytují:

Schéma 2.1 – Zařízení sociálních služeb

Pobytové služby	Ambulantní a terénní služby
<ul style="list-style-type: none"> • týdenní stacionáře • domovy pro osoby se zdravotním postižením • domovy pro seniory • domovy se zvláštním režimem • chráněné bydlení • azylové domy • domy na půl cesty • terapeutické komunity 	<ul style="list-style-type: none"> • centra denních služeb • denní stacionáře • zařízení pro krizovou pomoc • nízkoprahová denní centra • nízkoprahová zařízení pro děti a mládež • noclehárny • sociální poradny • sociálně terapeutické dílny • centra sociálně rehabilitačních služeb • pracoviště rané péče • intervenční centra • zařízení následné péče

Zdroj: Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách

V **centrech denních služeb** se dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách poskytují ambulantní služby osobám se sníženou soběstačností. Služba poskytuje pomoc při osobní hygieně, poskytnutí stravy, vzdělávací a aktivizační činnosti, atd.

V **denních stacionářích** jsou poskytovány ambulantní služby a v **týdenních stacionářích** pobytové služby osobám, které mají sníženou soběstačnost ať už z důvodu věku, chronického onemocnění či zdravotního postižení.

Domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory a domovy se zvláštním režimem poskytují pobytové služby pro nesoběstačné osoby závislé na cizí pomoci. Tato zařízení poskytují kromě ubytování a stravy také pomoc při zvládání běžných úkonů péče

o vlastní osobu, pomoc při osobní hygieně, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím a další v zákoně uvedené činnosti.

Jako pobytové služby jsou v zákoně uvedeny také **chráněná bydlení, azylové domy a domy na půl cesty**. Chráněná bydlení jsou poskytována osobám se zdravotním postižením či chronickým onemocněním a mají formu skupinového, nebo individuálního bydlení. Azylové domy poskytují pobyt pouze na přechodnou dobu osobám, které se ocitly v nepříznivé sociální situaci spojené se ztrátou bydlení. Domy na půl cesty jsou určeny zpravidla osobám do 26 let věku, které po dosažení zletilosti opouštějí školská zařízení. Tato služba může být také určena osobám z jiných zařízení pro péči o děti a mládež, a osobám propuštěným z výkonu trestu odnětí svobody nebo ochranné léčby.

Dalším typem zařízení sociálních služeb je **zařízení pro krizovou pomoc**. Jedná se o terénní, ambulantní nebo pobytovou službu na přechodnou dobu. Poskytuje se osobám nacházejícím se v situaci ohrožující zdraví nebo život a tuto situaci nemohou řešit vlastními silami.

Mezi další zařízení uvedená v zákoně patří **nízkoprahová denní centra a nízkoprahová zařízení pro děti a mládež**. Denní centra poskytují ambulantní, popř. terénní služby osobám bez přístřeší, kdežto zařízení pro děti a mládež poskytují služby dětem ve věku od 6 do 26 let ohroženým společensky nežádoucími jevy.

Noclehárny jsou zákonem definovány jako zařízení poskytující ambulantní služby osobám bez přístřeší, které mají zájem o využití hygienického zařízení a přenocování.

Terapeutické komunity poskytují pobytové služby osobám závislým na návykových látkách nebo osobám s chronickým duševním onemocněním, které se chtějí začlenit do běžného života. **Sociální poradny** poskytují odborné poradenství osobám nacházejícím se v nepříznivé životní situaci.

Dalším zařízením jsou **sociálně terapeutické dílny** poskytující ambulantní služby osobám se zdravotním postižením. Tyto osoby jsou špatně umístitelné na trhu práce, proto je účelem těchto dílen zdokonalování jejich pracovních návyků a dovedností.

Mezi zařízení sociálních služeb jsou zařazena rovněž **centra sociálně rehabilitačních služeb, pracoviště rané péče, intervenční centra a zařízení následné péče**. Sociální rehabilitace slouží k dosažení samostatnosti a nezávislosti osob a mohou se poskytovat ve všech formách. Raná péče je terénní služba poskytovaná dítěti a rodičům dítěte ve věku do 7 let, které

je zdravotně postižené. Cílem této služby je podpora rodiny a vývoje dítěte s ohledem na jeho potřeby.

Intervenční centra poskytují ambulantní, terénní či pobytové služby osobám ohroženým násilných chováním osob ve společné domácnosti. Zařízení následné péče dle zákona poskytuje ambulantní nebo pobytové služby osobám s chronickým duševním onemocněním či závislým na návykových látkách.

2.2.5 Zřizovatelé a poskytovatelé sociálních služeb

Zákon č. 108/2006 Sb. v platném znění definuje poskytovatele sociálních služeb. Toto členění staví na stejnou úroveň veřejnoprávní a soukromoprávní sféru. Jsou jimi:

- územní samosprávné celky a jimi zřizované právnické osoby
- další právnické osoby
- fyzické osoby
- Ministerstvo práce a sociálních věcí a jím zřízené organizační složky státu

Obce mohou zřizovat v rámci své samostatné působnosti sociální služby buď jako vlastní organizační složky (dále jen OS) bez právní subjektivity, nebo jako PO, které mají samostatnou právní subjektivitu. Forma organizační složky se využívá v případech, kdy jde o službu nenáročnou na personál, prostory a techniku. V ostatních případech se volí forma samostatné příspěvkové organizace. Kraje zřizují sociální služby na stejném principu jako obce, také ve formě svých OS nebo jako PO. Ministerstvo je zřizovatelem specializovaných ústavů s celostátní působností (Matoušek a kol., 2007).

Organizace poskytující sociální služby lze členit na dva základní typy (Prudká, 2015):

Neziskové organizace – ty zákon č. 586/1992 Sb. definuje jako právnickou osobu, která nebyla zřízena nebo založena za účelem podnikání. Znamená to tedy, že jejich činnost není spojena s cílem produkovat zisk, který by byl přerozdělován mezi členy organizace. NO jsou dále děleny do dvou skupin, a to:

- **vládní (státní, veřejné) neziskové organizace**, které zabezpečují zejména realizaci veřejné správy. Jejich právními formami jsou nejčastěji příspěvkové organizace zřizované obcí nebo krajem.
- **nestátní neziskové organizace** (tzn. nevládní, soukromé, občanské, často označované jako NNO). V oblasti sociálních služeb zde řadíme občanská sdružení, nadace a nadační fondy, obecně prospěšné společnosti, církevní organizace a církevní právnické osoby (např. Charita ČR).

Ziskové organizace – tyto organizace se obvykle ve svém podnikání řídí tržními principy. Pro účely poskytování sociálních služeb jsou nejčastěji zřizovány společnosti s ručením omezeným, akciové společnosti a fyzické osoby podnikající dle živnostenského zákona nezapsané v obchodním rejstříku.

S účinností od 1. 1. 2007 byl na základě zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách zřízen Registr poskytovatelů sociálních služeb, který je veden příslušným krajským úřadem.

Sociální služby je možné poskytovat pouze na základě oprávnění k poskytování sociálních služeb. Oprávnění poskytovatel získá rozhodnutím o registraci. Žádost o registraci musí podat na spádový krajský úřad. Pokud je zřizovatelem poskytovatele sociálních služeb ministerstvo, rozhoduje rovněž o jeho registraci. Registrace je povinná pro všechny subjekty, které provádějí činnosti odpovídající zákonu č. 108/2006 Sb. Registrace není určena pro rodinné příslušníky, kteří pečují např. o nesoběstačnou osobu v domácím prostředí: ty nemohou žádost o registraci podat (Malíková, 2011).

2.2.6 Povinnosti poskytovatelů a kvalita sociálních služeb

Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách uvádí celou řadu povinností, které jsou poskytovatelé povinni dodržovat. Základní povinnosti tedy najdeme v ustanoveních § 88 tohoto zákona. Největší pozornost při poskytování sociálních služeb je však zaměřena na ochranu lidských a občanských práv a oprávněných zájmů uživatelů sociálních služeb. Poskytovatel musí vytvořit takové podmínky, kdy při své činnosti bude schopen všechna práva svých klientů dodržovat.

Povinnosti poskytovatelů sociálních služeb se dají shrnout do několika zásad, a to (Čámský a kol., 2011):

- **Informace a srozumitelnost** (o službě, o povinnostech uživatelů i poskytovatelů, o vnitřních pravidlech, o individuálním plánování, o smlouvě o poskytnutí sociální služby, o dodržování lidských a občanských práv).
- **Dodržování lidských a občanských práv a oprávněných zájmů uživatelů sociálních služeb a zamezení střetů zájmů** (ve vnitřních pravidlech, ve smlouvách o poskytování sociální služby, při samotném výkonu služby apod.).
- **Písemná vnitřní pravidla** poskytovatele zajišťující řádné poskytování služby a respekt k právům uživatelů.
- **Individuální plánování průběhu služby** prováděné za aktivní účasti uživatele, sledující jeho osobní cíl a reflektující citlivě změny v sociální situaci uživatele.
- **Evidence žadatelů odmítnutých poskytovatelem** z důvodu nedostatečné kapacity zařízení.
- **Smlouva o poskytnutí sociální služby** jako prostředek transparentního vymezení vztahů mezi poskytovatelem a uživatelem zvyšující pocit právní jistoty v oblasti sociálních služeb.
- **Zvláštní ohled na specifické potřeby** „nejzranitelnějších“ uživatelů, nejvíce ohrožených sociálním vyloučením.

Jedním z nejdůležitějších aspektů při poskytování sociálních služeb je kvalita služeb, přístup ke klientům či uživatelům služeb a odbornost pracovníků. K posouzení kvality daných služeb byly zavedeny **standardy kvality**. Ty slouží především jako metodický nástroj inspektorům kvality, ale také mají orientovat uživatele služeb a mají být organizacemi, které služby poskytují, využitelné pro sebesposuzování.

Hlavním smyslem standardů kvality sociálních služeb je zajistit, aby poskytování služby respektovalo a chránilo práva uživatelů, ale i pracovníků, kteří konkrétní služby poskytují. Standardy kvality jsou formulovány obecně, protože jsou zaměřeny na všechny typy sociálních služeb.

Standardy jsou uvedeny v příloze č. 2 vyhlášky č. 505/2006 Sb. a jsou shrnuty do 15 oblastí (standardů), které jsou rozděleny na jednotlivá kritéria (celkem 48). Jednotlivé standardy jsou tyto:

1. Cíle a způsoby poskytování sociálních služeb
2. Ochrana práv osob
3. Jednání se zájemcem o sociální službu
4. Smlouva o poskytování sociální služby
5. Individuální plánování průběhu sociální služby
6. Dokumentace o poskytování sociální služby
7. Stížnosti na kvalitu nebo způsob poskytování sociální služby
8. Návaznost poskytované sociální služby na další dostupné zdroje
9. Personální a organizační zajištění sociální služby
10. Profesní rozvoj zaměstnanců
11. Místní a časová dostupnost poskytované sociální služby
12. Informovanost o poskytované sociální službě
13. Prostředí a podmínky
14. Nouzové a havarijní situace
15. Zvyšování kvality sociální služby

Kritéria standardů se dělí na zásadní a nezásadní, zásadních kritérií je 17. Výsledkem měření kvality podle standardů je potom bodové hodnocení jednotlivých kritérií a procentuální součet všech získaných bodů.

Měření kvality pomocí standardů provádí inspekce kvality, která slouží především jako nástroj, kterým se zjišťují dvě oblasti: zda je služba poskytována v náležité kvalitě a zda nejsou v sociální službě porušována práva uživatelů. Inspekce kvality je však pro poskytovatele také příležitostí, jak v poskytovaných službách docílit dobré praxe. Inspekce kvality dává poskytovateli jasná doporučení a návody, jak postupovat při eliminaci chyb a nedostatků zjištěných inspekci. Tato inspekce probíhá formou státní kontroly (Čámský a kol., 2011).

2.2.7 Financování sociálních služeb

Financování sociálních služeb v České republice je vícezdrojové. Zdroje závisejí na řadě faktorů souvisejících jak se službou samou (tedy produktem), tak i jejím poskytovatelem (tedy právní formou organizace poskytující sociální služby).

Obecně lze za zdroje příjmů považovat tyto (Molek, 2009):

- státní dotace a granty
- dotace ze strukturálních fondů
- příspěvky zřizovatelů
- příjmy od uživatelů
- příspěvky na péči
- příjmy z veřejného zdravotního pojištění
- příspěvky samosprávných celků
- dary
- vedlejší hospodářská a mimořádná činnost

Historicky nejstarším výdajem státu na sociální služby jsou dotace ze státního rozpočtu. Poskytuje je Ministerstvo práce a sociálních věcí prostřednictvím rozpočtů jednotlivých krajů v jejich přenesené působnosti. Jak definuje zákon o sociálních službách č. 108/2006 Sb., dotace ze státního rozpočtu se poskytuje na zajištění poskytování sociálních služeb poskytovatelům sociálních služeb, kteří jsou zapsáni v registru. Dotace se poskytuje k financování běžných výdajů souvisejících s poskytováním sociálních služeb v souladu se zpracovaným střednědobým plánem rozvoje sociálních služeb.

Klíčovou změnou ve financování sociálních služeb se stalo zavedení **příspěvku na péči**. Ten se poskytuje osobám závislým na pomoci jiné fyzické osoby. Příspěvek se vyplácí měsíčně, a to v kalendářním měsíci, za který náleží. Náklady na tento příspěvek se hradí ze státního rozpočtu, o příspěvku rozhoduje krajská pobočka Úřadu práce.

Nárok na příspěvek má osoba, která z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu potřebuje pomoc jiné fyzické osoby při zvládnutí základních životních potřeb, pokud jí tuto pomoc poskytuje (Hrozenská a Dvořáčková, 2013):

- osoba blízká nebo jiná fyzická osoba
- poskytovatel sociálních služeb, který je zapsán v registru poskytovatelů sociálních služeb
- speciální lůžkové zdravotnické zařízení hospicového typu

Příspěvek se poskytuje v rozsahu stanoveném stupněm závislosti. Relace stupně závislosti a výše příspěvku pro osoby starší 18 let jsou uspořádány do následující tabulky:

Tab. 2.2 – Stupně závislosti na cizí osobě a výše příspěvku podle zákona č. 108/2006 Sb.

Stupeň závislosti	Název stupně závislosti	Výše měsíčního příspěvku
I.	lehká závislost	880 Kč
II.	středně těžká závislost	4 400 Kč
III.	těžká závislost	8 800 Kč
IV.	úplná závislost	13 200 Kč

Zdroj: Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, vlastní úprava

Zavedením příspěvku na péči byla sledována kromě změny příjemců služby také změna vymezení kompetence státu, krajů a obcí.

Role státu byla vymezena tak, aby stát byl garantem zabezpečení klasifikace zdravotního postižení a posouzení celkové situace žadatele. Dále má stát poskytovat ochranu občanovi prostřednictvím kontroly (inspekce) sociálních služeb, stanovení jednotlivých podmínek registrace poskytovatelů sociálních služeb tak, aby došlo k vytvoření komplexní a efektivní sociální sítě na území jednotlivých regionů. V neposlední řadě má posílit příjem občana, aby si mohl službu koupit.

Odpovědnost a působnost samosprávných krajů a obcí při zabezpečování sociálních služeb se zvyšuje. Stejně tak se zvyšuje role příjemce služby, který má tak daleko větší možnost samostatného rozhodnutí o způsobu zabezpečení vlastních potřeb (Prudká, 2015).

Jak již bylo řečeno, velkou roli ve financování sociálních služeb hrají zmiňované kraje. Kraj musí kromě jiného zajistit dostupnost poskytování sociálních služeb a určit jejich síť na svém území. K tomu, aby mohl tyto povinnosti plnit, mu je vyplácena účelově určená dotace ze státního rozpočtu. Tato dotace tedy slouží k financování výdajů, které souvisí s poskytováním sociálních služeb a je poskytována ministerstvem dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů.

Kraj má pak za úkol rozhodnout, jak s finančními prostředky z této dotace naloží. Rozhoduje tedy o poskytnutí dotace poskytovatelům sociálních služeb zapsaným v registru, popř. o zadání veřejné zakázky na poskytování sociálních služeb. Kolik finančních prostředků půjde na jednotlivé sociální služby je v gesci zastupitelstva daného kraje.

Aby ovšem dotaci dostal, musí kraj předložit ministerstvu žádost o poskytnutí dotace na příslušný rozpočtový rok. Co vše žádost obsahuje je uvedeno v zákoně č. 108/2006 o sociálních službách. Náležitosti žádosti jsou:

- název kraje, identifikační číslo a číslo účtu, na který bude dotace vyplacena,
- popis způsobu rozdělení a čerpání dotace,
- požadovaná výše dotace na příslušný rozpočtový rok a předpokládaný požadavek na výši dotace na následující 2 rozpočtové roky, který vyplývá ze střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb kraje.

Součástí žádosti je střednědobý plán rozvoje sociálních služeb kraje, což je strategický dokument obsahující analýzu potřeb a způsob jejich finančního zajištění.

Výše dotace pro daný kraj je stanovena procentním podílem kraje na celkovém ročním objemu finančních prostředků, které byly vyčleněny ve státním rozpočtu na podporu sociálních služeb. Tento podíl je uveden v příloze zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách.

Tab. 2.3 – Výše procentního podílu kraje na celkovém ročním objemu finančních prostředků vyčleněných ve státním rozpočtu na podporu sociálních služeb pro příslušný rozpočtový rok

Kraj	V %	Kraj	V %
Praha	8,08	Olomoucký	7,81
Jihočeský	6,67	Pardubický	5,37
Jihomoravský	9,21	Plzeňský	4,86
Karlovarský	3,40	Středočeský	10,93
Královéhradecký	5,46	Ústecký	9,71
Liberecký	4,14	Vysočina	5,30
Moravskoslezský	11,99	Zlínský	7,07

Zdroj: Zákon č. 108/2006 Sb. o sociálních službách, vlastní úprava

3 ANALÝZA ORGANIZAČNĚ-EKONOMICKÉHO ZABEZPEČENÍ SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRO SENIORY V PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍCH VYBRANÝCH KRAJŮ

Tato kapitola je zaměřena na příspěvkové organizace poskytující sociální služby pro seniory na území Olomouckého a Moravskoslezského kraje. Jedná se o zhodnocení jejich počtu, forem, druhů poskytovaných služeb, počtu klientů či mzdových nákladů. Úvod této kapitoly je věnován bližšímu představení sociálních služeb, které jsou poskytovány seniorům.

3.1 Sociální služby pro seniory

Vzhledem k postupně se zvyšující střední délce života (tzv. naděje dožití) narůstá počet roků, které lidé prožijí v období stáří. Za počátek kalendářního stáří se ve většině vyspělých zemí považuje věk 65 let. Stáří se tak stává stále delší a významnější částí života. Zvyšuje se počet aktivních seniorů v dobrém zdravotním stavu, ale také počet osob závislých na něčí pomoci, zejména v nejstarších věkových skupinách. Narůstá počet nejrůznějších onemocnění typických pro pacienty vysokého věku. S tím se mění nároky kladené na zdravotní a sociální péči, které je potřeba věnovat více pozornosti. Senioři jsou tedy jednou z nejvíce ohrožených skupin obyvatel a o jejich ochranu by měl stát dbát pomocí nejrůznějších nástrojů.

3.1.1 Charakteristika sociálních služeb pro seniory

Prostřednictvím sociálních služeb je seniorům zajišťována pomoc při péči o vlastní osobu, zajištění stravování, ubytování, pomoc při zajištění chodu domácnosti, ošetřování, poskytnutí informace, zprostředkování kontaktu se společenským prostředím, či pomoc při prosazování práv a zájmů. Cílem služeb bývá mimo jiné podporovat rozvoj nebo alespoň zachování stávající soběstačnosti seniorů, jejich návrat do vlastního domácího prostředí, obnovení nebo zachování původního životního stylu, snížení sociálních a zdravotních rizik (Dvořáčková, 2012).

Jednou z nejrozšířenějších terénních služeb je **pečovatelská služba**, která je poskytována uživatelům v jejich domácím prostředí. Je poskytována seniorům a těžce zdravotně postiženým, kteří si z důvodu zdravotního stavu, vysokého věku nebo ztráty soběstačnosti nejsou schopni obstarat nutné práce v domácnosti a další životní potřeby, nebo

kteří pro nepříznivý zdravotní stav potřebují ošetření jinou osobou nebo jinou osobní péčí, kterou jim nemohou poskytnout rodinní příslušníci. Tato služba je placená a zahrnuje ošetrovatelské úkony, nakupování, péči o domácnost, praní, žehlení, doprovod k lékaři a další asistenční služby (Dvořáčková, 2012).

Mezi zařízení zaměřená výhradně na seniory patří **centra denních služeb, denní a týdenní stacionáře, domovy pro osoby se zdravotním postižením, domovy pro seniory, domovy se zvláštním režimem**. Každé z těchto sociálních služeb náleží základní činnosti, které jsou definovány v zákoně o sociálních službách.

Službou určenou seniorům může být také **chráněné bydlení**. To je dle zákona č. 108/2006 Sb. o sociálních službách poskytováno osobám se sníženou soběstačností vyžadujícím pomoc jiné osoby. Jde o alternativu k pobytu v ústavním zařízení, má podobu individuálního, popř. skupinového bydlení. Služba je určena lidem, kteří nepotřebují plné zaopatření, ovšem sociální pracovník je s nimi v pravidelném kontaktu, poskytuje jim poradenství či terapeutickou podporu.

Službou, která je také zaměřena na seniory, jsou i **sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních lůžkové péče**. Ve zdravotnických zařízeních ústavní péče se poskytují pobytové sociální služby osobám, které již nevyžadují lůžkovou péči, ale vzhledem ke svému zdravotnímu stavu nejsou schopny se obejít bez pomoci jiné fyzické osoby a nemohou být proto propuštěny ze zdravotnického zařízení lůžkové péče do doby, než jim je zabezpečena pomoc jinou osobou nebo zajištěno poskytování terénních, ambulantních či pobytových služeb (Hrozenská a Dvořáčková, 2013).

3.1.2 Faktory ovlivňující přechod na ústavní péči

Při přechodu na institucionalizovanou péči je důležitou otázkou, zda je senior ochotný opustit svůj domov. Většina starších lidí si však nejvíce cení svého soukromí, což vede k neochotě přejít na ústavní péči. Vohralíková a Rabušic (2004) představili zprávu, kde poukázali na omezenou ochotu se stěhovat typickou pro Českou republiku. Senioři si cení své nezávislosti, z větší části bez ohledu na změny v jejich zdravotním stavu. Více než 60 % starších lidí by raději zůstalo ve svém současném bydlišti, i přestože by to znamenalo potřebu pomoci od jiné osoby, v ideálním případě od svých dětí. Ochota vstoupit do ústavní péče klesá s rostoucím věkem seniorů. Autoři tedy poukazují na to, že institucionální péče by měla poskytovat klientům co největší nezávislost. Rovněž varují, že čekací lhůty

pro institucionalizovanou péči mohou být tak dlouhé, že v době, kdy je do instituce senior přijat, je jeho zdravotní stav takový, že vyžaduje spíše nemocniční péči, než péči, která může být poskytována v domovech pro seniory. Důležitým faktorem jsou také náklady na bydlení seniorů. Srovnání nákladů na ústavní péči s náklady na služby poskytované v podporovaných a chráněných bytech (tj. speciální bydlení pro lidi s omezenou schopností, kteří chtějí žít samostatně) provedly Červenková a Bruthansová (2004). Analýza ukázala, že náklady na chráněné bydlení jsou podstatně nižší než náklady na ústavní péči (Pfeiferová, 2013).

3.2 Zajištění sociálních služeb pro seniory v Olomouckém kraji

V této podkapitole je rozebráno poskytování sociálních služeb pro seniory příspěvkovými organizacemi v Olomouckém kraji. Je zde také zkoumána strategie financování a rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje (dále jen OK). Dále jsou zde představeny jednotlivé PO zřizované OK, je provedena jejich analýza co se týče kapacity, počtu klientů, zaměstnanců, mzdových nákladů či hlavních příjmů.

3.2.1 Financování a střednědobý plán rozvoje sociálních služeb

Oblast sociálních služeb je v OK financována z více zdrojů. Sociální služby jsou financovány prostřednictvím úhrad od uživatelů, z veřejného zdravotního pojištění, ze strukturálních fondů EU a z veřejných rozpočtů, které jsou zcela zásadním zdrojem financování služeb.

Financování sociálních služeb v OK je od roku 2015 realizováno prostřednictvím Programu finanční podpory poskytování sociálních služeb v OK, který stanovuje pravidla pro poskytování finančních prostředků na zajištění sociálních služeb, který byl vypracován v návaznosti na změnu způsobu financování sociálních služeb, kdy odpovědnost za rozhodování o výši dotace ze státního rozpočtu jednotlivým poskytovatelům sociálních služeb převzaly z gesce Ministerstva práce a sociálních věcí (dále jen MPSV) kraje (Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2018-2020).

Dalším z neopomenutelných zdrojů financování sociálních služeb jsou finanční prostředky z rozpočtů municipalit, které poskytují příspěvek zřizovatele svým zřizovaným organizacím na základě zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů,

ve znění pozdějších předpisů, a nezřizovaným organizacím dotace prostřednictvím vyhlášených dotačních programů.

Pro oblast sociálních služeb je stěžejním strategickým dokumentem střednědobý plán rozvoje sociálních služeb. Dne 27. února 2017 byl schválen Zastupitelstvem Olomouckého kraje Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2018–2020.

Ten navazuje na plány předchozí, vyjadřuje priority a oblasti, na které je potřebné se zaměřit a dále podporovat jejich rozvoj a reaguje na měnící se podmínky, které mají významný vliv na zajištění dostupných, kvalitních a efektivních sociálních služeb v Olomouckém kraji (Krajský úřad Olomouckého kraje, 2019).

Na základě stanovených prioritních oblastí pro sociální služby v OK byly pro období 2018-2020 navrženy tyto cíle (Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2018-2020):

1. Podpora procesu plánování sociálních služeb v OK
2. Rozvoj a aktualizace aplikace „Krajský Informační Systém Sociálních Služeb“
3. Podpora kvality poskytovaných sociálních služeb v OK
4. Podpora služeb odborného sociálního poradenství a služeb sociální prevence zaměřených na potřeby osob ohrožených sociálním vyloučením v OK
5. Zajištění a podpora informovanosti laické i odborné veřejnosti o sociálních službách působících na území OK
6. Podpora dobrovolnické práce v OK

V Olomouckém kraji jsou rozvojové cíle v oblasti sociálních služeb realizovány prostřednictvím jednoletého prováděcího dokumentu ke střednědobému plánu – Akčního plánu. Akční plán na příslušný rozpočtový rok je nedílnou součástí střednědobého plánu a obsahuje reálnou podobu sítě sociálních služeb a finanční plán na její zajištění, tedy výhled financování sociálních služeb na příslušný rozpočtový rok a následující dva rozpočtové roky.

V Akčním plánu je tedy uvedený požadavek na výši dotace na financování sociálních služeb. Akční plán je přílohou (a potažmo podkladem pro podání) žádosti o dotaci kraje na poskytování sociálních služeb z MPSV dle §101a zákona o sociálních službách.

Tab. 3.1 – Kalkulace požadovaných dotací u vybraných typů zařízení (v tis. Kč)

Druh sociální služby	Rok 2018		Předpokládaná výše krajem požadované dotace		
	Náklady	Žádosti o dotaci	Predikce na rok 2019	Predikce na rok 2020	Predikce na rok 2021
Centra denních služeb	26 175	16 379	17 440	17 876	18 323
Domovy pro osoby se zdravotním postižením	455 378	226 452	192 814	197 634	202 575
Domovy se zvláštním režimem	362 157	151 855	171 513	175 801	180 196
Domovy pro seniory	997 928	388 309	392 764	402 583	412 648
Denní stacionáře	74 492	51 840	46 090	47 242	48 423
Týdenní stacionáře	8 924	7 081	3 430	3 515	3 603
Chráněné bydlení	77 300	39 116	52 360	53 669	55 011

Zdroj: Akční plán rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje na rok 2019, vlastní úprava

3.2.2 Představení krajských příspěvkových organizací pro seniory

Na území Olomouckého kraje působí **16** příspěvkových organizací, které primárně poskytují služby pro seniory a jejich zřizovatelem je právě OK. Bližší informace o příspěvkových organizacích jsou uvedeny v příloze č. 1.

Jednotlivé organizace poskytují různé druhy sociálních služeb. Pro přehlednost je v následující tabulce zachyceno, jaké sociální služby daná organizace poskytuje:

Tab. 3.2 – Poskytované služby v jednotlivých organizacích

Organizace	DPS ¹⁾	DZR ²⁾	CHB ³⁾	PS ⁴⁾	DS ⁵⁾	OS ⁶⁾	CDS ⁷⁾	SP ⁸⁾
Centrum Prostějov	x	x	x	x	x	x		
Domov Alfreda Skeneho	x							
Domov Hrubá voda	x	x						
Domov Červenka	x							
Domov Javorník	x							
Domov Jesenec	x							
Domov Radkova Lhota	x	x						
Domov Tovačov	x	x						
Domov POHODA	x		x					
Domov Prostějov	x							
Domov Štítý-Jedlí	x	x						
Domov Loštice			x					
Domov FRANTIŠEK	x							
Sociální služby Libina	x	x						
Sociální služby Olomouc			x	x			x	x
Sociální služby Šumperk	x	x	x	x				

Zdroj: Webové stránky organizací, vlastní zpracování

Pozn.:

- ¹⁾ Domov pro seniory ²⁾ Domov se zvláštním režimem ³⁾ Chráněné bydlení
⁴⁾ Pečovatelská služba ⁵⁾ Denní stacionář ⁶⁾ Odlehčovací služba
⁷⁾ Centrum denních služeb ⁸⁾ Stravovací provoz

Z tabulky 3.2 je patrné, že většina příspěvkových organizací provozuje domovy pro seniory. Některé z nich k tomu také provozují domov se zvláštním režimem pro seniory trpící duševním onemocněním či Alzheimerovou chorobou. Pečovatelskou službu provozují pouze tři organizace, z toho jenom jedna zajišťuje také rozvoz obědů do domácností uživatelů. Poskytovatelem odlehčovací služby, tedy pomoci osobám, které se starají o osobu blízkou, je rovněž pouze jedna organizace.

3.2.3 Využití kapacit jednotlivých organizací

Jedním z klíčových ukazatelů při analýze jednotlivých organizací je využití jejich kapacit. Na otázku, kolik míst v pobytových zařízeních je na území Olomouckého kraje celkově nabízeno a jak jsou tyto místa obsazena, odpoví následující tabulka. V ní je uvedena celková kapacita a souhrn klientů všech pobytových služeb pro seniory, které daná organizace provozuje:

Tab. 3.3 - Využití kapacit v pobytových zařízeních pro seniory k 31. 12. 2017

Organizace	Kapacita	Počet klientů
Centrum Prostějov	241	241
Domov Alfreda Skeneho	122	121
Domov Hrubá voda	92	91
Domov Červenka	165	165
Domov Javorník	140	138
Domov Jesenec	75	72
Domov Radkova Lhota	208	205
Domov Tovačov	150	150
Domov POHODA	393	393
Domov Prostějov	250	244
Domov Štítý-Jedlí	98	96
Domov Loštice	45	35
Domov FRANTIŠEK	53	51
Sociální služby Libina	66	64
Sociální služby Olomouc	77	76
Sociální služby Šumperk	277	263
Celkem	2 452	2405

Zdroj: Výroční zprávy organizací za rok 2017, vlastní zpracování

Z tab. 3.3 je zřejmé, že kapacity jednotlivých zařízení jsou víceméně naplněny. Uchazečů o sociální služby pobytových zařízení je mnoho a čekací doby pro vstup do zařízení jsou tak leckdy velmi dlouhé. Každá z organizací je povinná si vést evidenci žádostí o místo, proto když se v zařízení nějaké místo uvolní, je většinou ihned nově obsazeno.

Z tab. 3.3 také vyplývá, že celková kapacita v zařízeních poskytujících dlouhodobé pobytové služby v roce 2017 činila 2 452 míst. Vzhledem k počtu evidovaných seniorů v kraji spadá na tisíc seniorů necelých 20 míst.

V Olomouckém kraji bylo na konci roku 2017 evidováno 125 tis. seniorů, kdy za seniora je považována osoba starší 65 let. Na tisíc seniorů tak připadá 0,128 organizace.

3.2.4 Náklady jednotlivých organizací

Tato podkapitola je orientována na náklady jednotlivých organizací. Jedná se především o náklady mzdové, z nichž je vypočten průměrný měsíční plat, ale také náklady na jednoho klienta a celkové náklady.

Mzdové náklady jsou zachyceny v tabulce 3.4, z které jde jasně vidět, že největší mzdové náklady měla v daném roce organizace Domov Pohoda a Centrum Prostějov. Je to samozřejmě proto, že tyto dvě organizace mají mnohem více zaměstnanců než ostatní organizace, jejich počet je více jak 200 pracovníků.

Celkové počty pracovníků daných organizací jsou rovněž zaznamenány v tabulce 3.4., kdy jsou z nich ještě samostatně vyčleněni pracovníci v sociálních službách. Pracovníkem v sociálních službách se rozumí ten, kdo vykonává přímou obslužnou péči, zajišťuje asistenční služby a pečovatelskou činnost spočívající ve vykonávání prací spojených s přímým stykem s osobami s fyzickými a psychickými obtížemi. Ve většině organizací je počet těchto pracovníků zhruba polovinou z celkového počtu pracovníků.

Z těchto dat je tedy v následující tabulce vypočten průměrný měsíční plat v jednotlivých organizacích v roce 2017. Jelikož je ale průměrný plat vypočítán z celkových mzdových nákladů a celkového počtu zaměstnanců, nevypovídá přesně jaké platové ohodnocení má která profese. Ve výpočtu jsou zahrnuti všichni zaměstnanci organizace, počínaje uklízečkami, kuchařkami, přes sociální a zdravotní pracovníky, až po ředitele.

Z výpočtů tedy vyplynulo, že průměrný plat se v příspěvkových organizacích Olomouckého kraje pohybuje okolo 24 tisíc, tím pádem se dá předpokládat, že plat pro pracovníky v sociálních službách se bude pohybovat v průměru okolo 22 tisíc Kč.

Tab. 3.4 – Počet pracovníků a mzdové náklady organizací v roce 2017

Organizace	Přepočtený stav pracovníků		Roční mzdové náklady (v tis. Kč)	Průměrný měsíční plat (v Kč)
	Celkem	V sociálních službách		
Centrum Prostějov	202	126	59 052	24 361
Domov Alfreda Skeneho	74	31	23 846	26 854
Domov Hrubá voda	58	28	15 860	22 787
Domov Červenka	88	37	26 641	25 228
Domov Javorník	87	38	25 641	24 560
Domov Jesenec	43	16	12 363	23 959
Domov Radkova Lhota	143	65	42 171	24 575
Domov Tovačov	95	55	28 851	25 308
Domov POHODA	251	123	74 597	24 767
Domov Prostějov	112	55	34 956	26 009
Domov Štítý-Jedlí	75	33	23 811	26 457
Domov Loštice	10	2	2 989	24 908
Domov FRANTIŠEK	28	9	7 774	23 137
Sociální služby Libina	47	16	13 392	23 745
Sociální služby Olomouc	112	60	31 913	23 745
Sociální služby Šumperk	157	89	45 385	24 090

Zdroj: Informační portál Ministerstva financí Monitor, výroční zprávy organizací za rok 2017, vlastní zpracování

Na celkové náklady jednotlivých organizací je orientována tabulka 3.5, ve které jsou zachyceny náklady za rok 2017. Z těch jsou pak vypočteny náklady na jednoho klienta organizace, a to jak za celý rok, tak za měsíc.

Největších nákladů v Olomouckém kraji opět dosahuje organizace Domov POHODA a Centrum Prostějov, což je vzhledem k jejich velikosti a kapacitě logické. Náklady obou organizací tak za daný rok překročily hranici 100 milionů Kč.

Tab. 3.5 – Celkové náklady a náklady na 1 klienta jednotlivých organizací za rok 2017 (v tis. Kč)

Organizace	Celkové náklady	Náklady na 1 klienta za rok	Náklady na 1 klienta za měsíc
Centrum Prostějov	117 881	489	41
Domov Alfreda Skeneho	43 029	356	30
Domov Hrubá voda	31 456	346	29
Domov Červenka	52 678	319	27
Domov Javorník	47 076	341	28
Domov Jesenec	23 420	325	27
Domov Radkova Lhota	79 870	390	33
Domov Tovačov	58 888	393	33
Domov POHODA	149 267	380	32
Domov Prostějov	69 649	285	24
Domov Štítý-Jedlí	45 458	474	40
Domov Loštice	5 887	168	14
Domov FRANTIŠEK	15 113	296	25
Sociální služby Libina	25 493	398	33
Sociální služby Olomouc	62 442	822	69
Sociální služby Šumperk	92 104	350	29

Zdroj: Informační portál Ministerstva financí Monitor, výroční zprávy organizací za rok 2017, vlastní zpracování

Z tabulky 3.5 lze vidět, že náklady na jednoho klienta umístěného v pobytovém zařízení se měsíčně pohybují mezi 20 až 40 tisíci, samozřejmě v závislosti na velikosti a kapacitě dané organizace. U centra Prostějov a sociálních služeb Olomouc a Šumperk není hodnota v tabulce příliš vypovídající, jelikož náklady na jednoho klienta jsou vypočítané z celkových nákladů a počtu klientů v pobytových zařízeních. Tyto organizace ovšem poskytují i ambulantní a terénní služby, tudíž náklady na tyto služby jsou promítnuty i v celkových nákladech, z kterých byl proveden výpočet.

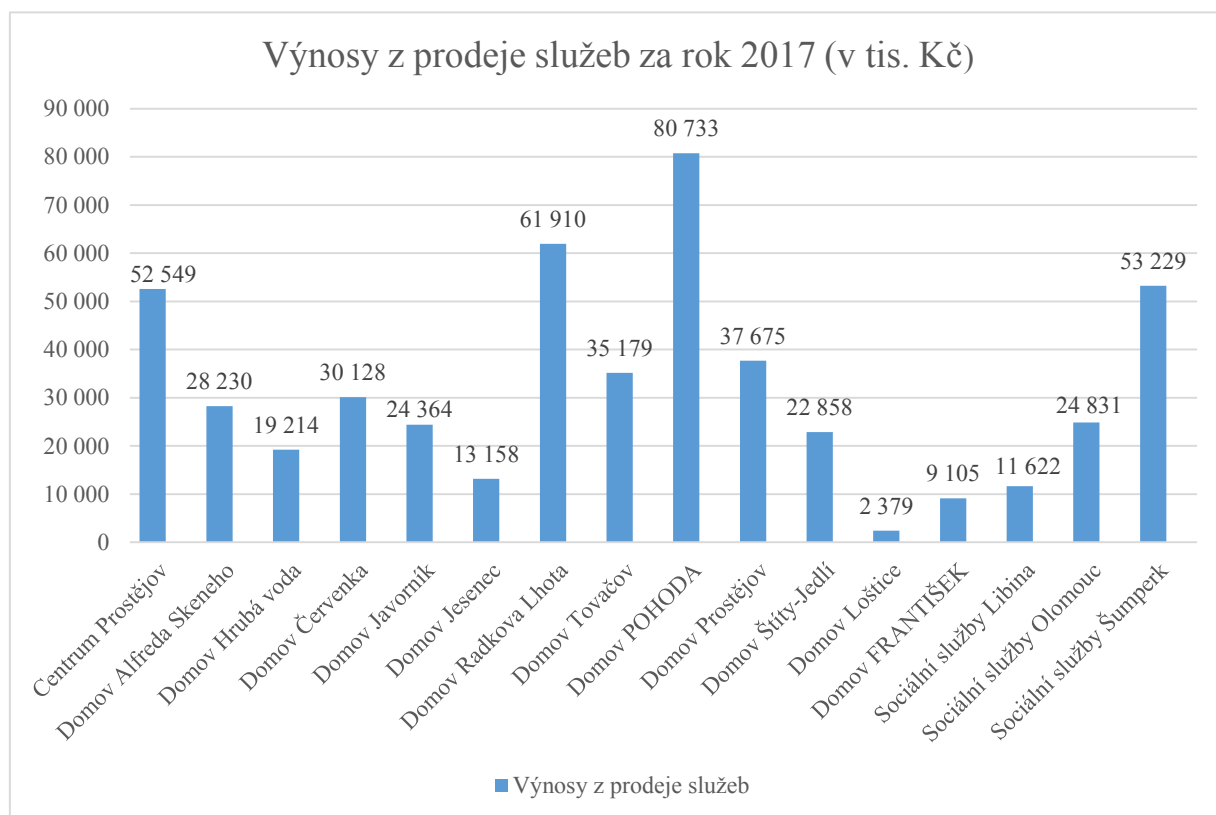
3.2.5 Hlavní příjmy jednotlivých organizací

Mezi hlavní příjmy patří samozřejmě příjmy z prodeje služeb. Úhrady uživatelů za ubytování a stravu tvoří kolem 50 % celkových výnosů z prodeje služeb, druhá polovina je tvořena příspěvkem na péči a úhradami od zdravotních pojišťoven. Ty ovšem tvoří zhruba jen 5 % těchto výnosů.

Kromě příjmů z vlastní činnosti jsou důležitým zdrojem financování také dotace a příspěvky. Největším transferovým výnosem je dotace od MPSV v rámci Programu na podporu poskytování sociálních služeb. Tato dotace tvoří u většiny organizací okolo tří čtvrtin celkových výnosů z transferů. Zbytek je tvořen příspěvkem od zřizovatele, které jsou poskytovány na dofinancování hlavní činnosti nebo i investiční účel. Organizace také může obdržet účelové dotace od jiných ÚSC či od Úřadu práce na vytvoření pracovních míst.

Výnosy z prodeje služeb jednotlivých organizací za rok 2017 jsou zachyceny v následujícím grafu:

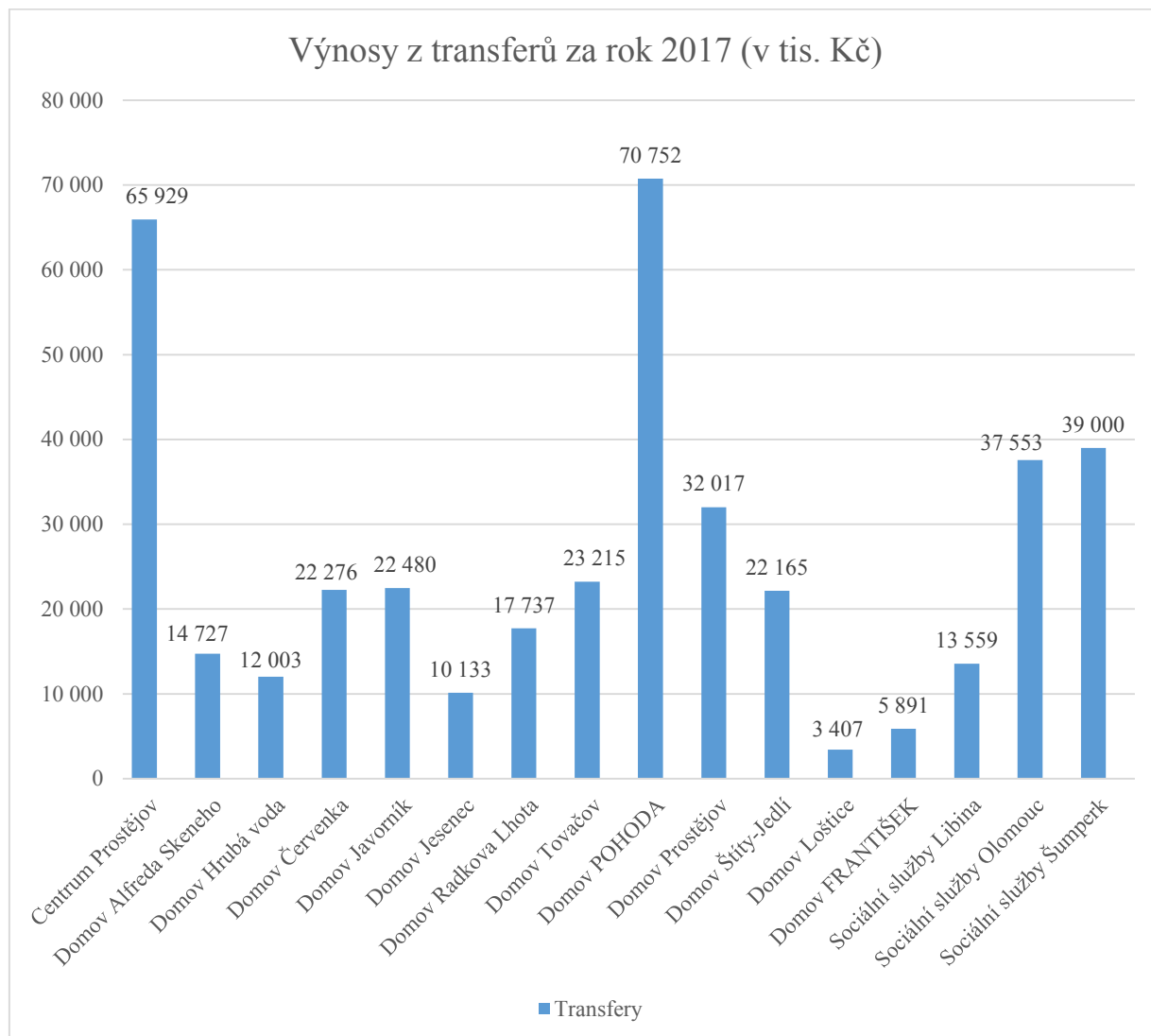
Graf 3.1 – Výnosy z prodeje služeb jednotlivých organizací za rok 2017 (v tis. Kč)

Zdroj: Informační portál Ministerstva financí Monitor, výroční zprávy organizací za rok 2017, vlastní zpracování

V druhém grafu jsou zobrazeny výnosy z transferů organizací za rok 2017:

Graf 3.2 – Výnosy z transferů jednotlivých organizací za rok 2017 (v tis. Kč)

Zdroj: Informační portál Ministerstva financí Monitor, výroční zprávy organizací za rok 2017, vlastní zpracování

Celkově tak bylo v roce 2017 na příspěvkové organizace poskytující služby seniorům vynaloženo z veřejných rozpočtů **412 844 tisíc Kč**.

3.3 Zajištění sociálních služeb v Moravskoslezském kraji

V této podkapitole je rozebráno poskytování sociálních služeb pro seniory v Moravskoslezském kraji (dále jen MSK). V úvodu je rozebrána strategie financování a rozvoje sociálních služeb v tomto kraji. Dále jsou zde představeny jednotlivé PO zřizované MSK, je rovněž provedena jejich analýza jako v Olomouckém kraji.

3.3.1 Financování a střednědobý plán rozvoje sociálních služeb

Financování sociálních služeb je v MSK stejné jako v Olomouckém kraji. Systém financování je tedy vícezdrojový. Nejvýznamnějším zdrojem financování jsou veřejné rozpočty a úhrady uživatelů. Mezi další finanční zdroje patří úhrady zdravotních pojišťoven či dotace z evropských fondů atd. Nezanedbatelný objem finančních prostředků na provoz sociálních služeb plyne poskytovatelům ze státního rozpočtu, a to na základě každoročně vyhlašovaného dotačního řízení MPSV. Na financování sociálních služeb se rovněž nemalou měrou podílí rozpočty samospráv (krajů a obcí).

Důležitým dokumentem v oblasti sociálních služeb je Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2015-2020, který stanovuje priority a cíle v oblasti sociálních služeb. Součástí tohoto dokumentu je Aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2015-2020. Ta obsahuje předpokládaný objem finančních prostředků ze státního rozpočtu pro zajištění optimální sítě sociálních služeb.

Tab. 3.6 – Finanční objem prostředků ze státního rozpočtu pro zajištění optimální sítě sociálních služeb (v tis. Kč)

Rok	Sociální péče	Sociální prevence	Poradenství	Celkem
2019	972 840	414 888	42 919	1 430 648
2020	1 002 026	427 334	44 207	1 473 567

Zdroj: Aktualizace Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2015-2020, vlastní úprava

3.3.2 Představení krajských příspěvkových organizací pro seniory

Na území Moravskoslezského kraje působí **11** příspěvkových organizací, které primárně poskytují služby pro seniory a jejich zřizovatelem je právě MSK. Bližší informace o příspěvkových organizacích jsou uvedeny v příloze č. 2.

Jednotlivé organizace poskytují různé druhy sociálních služeb. Pro přehlednost je v následující tabulce zachyceno, jaké sociální služby daná organizace poskytuje:

Tab. 3.7 – Poskytované služby v jednotlivých organizacích

Organizace	DPS ¹⁾	DZR ²⁾	CHB ³⁾	PSB ⁴⁾	STD ⁵⁾
Domov Bílá Opava	x	x			
Domov Březiny	x	x			
Domov Duha	x	x			
Domov Hortenzie	x				
Domov Jistoty	x	x	x		x
Domov Letokruhy		x	x	x	
Domov Na zámku	x	x			
Domov Odry	x	x			
Domov Příbor	x				
Domov Vítkov	x	x	x		
Nový domov	x	x			

Zdroj: Webové stránky organizací, vlastní zpracování

Pozn.:

¹⁾ Domov pro seniory ²⁾ Domov se zvláštním režimem ³⁾ Chráněné bydlení

⁴⁾ Podpora samostatného bydlení ⁵⁾ Sociálně terapeutické dílny

Většina organizací v MSK provozuje službu domov pro seniory a k tomu domov se zvláštním režimem. Pouze tři organizace zajišťují chráněné bydlení. Oproti Olomouckému kraji zde není žádná organizace, která provozuje stacionář, či centrum denních služeb. Chybí zde tak zařízení pro seniory, kam by mohli docházet ve svém volném čase. Žádná z organizací rovněž neposkytuje pečovatelskou službu, tudíž seniorům není zajištěna pomoc v domácím prostředí.

3.3.3 Využití kapacit jednotlivých organizací

Stejně jako u Olomouckého kraje, tak i zde je provedena analýza využití kapacit jednotlivých organizací. Na otázku, kolik míst v pobytových zařízeních je v jednotlivých organizacích nabízeno a jak jsou tyto místa obsazena, odpoví následující tabulka. V ní je uvedena celková kapacita a souhrn klientů všech pobytových služeb pro seniory, které daná organizace provozuje:

Tab. 3.8 - Využití kapacit v pobytových zařízeních pro seniory k 31. 12. 2017

Organizace	Kapacita	Počet klientů
Domov Bílá Opava	130	129
Domov Březiny	156	155
Domov Duha	220	217
Domov Hortenzie	89	87
Domov Jistoty	79	79
Domov Letokruhy	62	59
Domov Na zámku	72	71
Domov Odry	77	76
Domov Příbor	60	60
Domov Vítkov	93	93
Nový domov	-	-
Celkem	1 038	1 026

Zdroj: Výroční zprávy organizací za rok 2017, vlastní zpracování

Pozn.: data u příspěvkové organizace Nový domov nejsou k dispozici

Z tab. 3.8 lze snadno vidět, že ke konci roku 2017 byly kapacity jednotlivých zařízení vesměs naplněny. Stejně jako v Olomouckém kraji, tak i zde jsou uvolněná místa ihned obsazena.

V Moravskoslezském kraji bylo na konci roku 2017 evidováno 231 tisíc seniorů, tedy osob starších 65 let. Na tisíc seniorů tak připadá 0,048 organizace.

Podle dostupných informací vyplývá, že celková kapacita v zařízeních poskytujících dlouhodobé pobytové služby činí 1 038 míst. Vzhledem k počtu seniorů v kraji tak spadá na tisíc seniorů necelých 4,5 místa.

3.3.4 Náklady jednotlivých organizací

Rovněž jako v Olomouckém kraji, i zde jsou rozebrány náklady příspěvkových organizací. Nejprve je podkapitola zaměřena na celkové mzdové náklady a z nich vypočtený průměrný plat, dále jsou z celkových nákladů vypočítány náklady na jednoho klienta.

V následující tabulce je zobrazen celkový počet pracovníků, z nichž jsou stejně jako u Olomouckého kraje vyčleněni pracovníci v sociálních službách. Z ročních mzdových nákladů jsou tu pak vypočítány průměrné měsíční platy v daných organizacích:

Tab. 3.9 – Počet pracovníků a mzdové náklady organizací v roce 2017

Organizace	Přepočtený stav pracovníků		Roční mzdové náklady (v tis. Kč)	Průměrný měsíční plat (v Kč)
	Celkem	V sociálních službách		
Domov Bílá Opava	111	59	27 982	21 008
Domov Březiny	117	67	30 018	21 380
Domov Duha	156	89	40 245	21 498
Domov Hortenzie	63	31	16 454	21 765
Domov Jistoty	70	35	20 328	24 200
Domov Letokruhy	43	22	11 851	22 967
Domov Na zámku	60	30	15 465	21 479
Domov Odry	64	36	16 080	20 938
Domov Příbor	51	27	12 305	20 106
Domov Vítkov	76	42	18 251	20 012
Nový domov	-	-	35 487	-

Zdroj: Informační portál Ministerstva financí Monitor, výroční zprávy organizací za rok 2017, vlastní zpracování

Pozn.: data u příspěvkové organizace Nový domov nejsou k dispozici

Z tabulky 3.9 je patrné, že průměrný měsíční plat se v příspěvkových organizacích v Moravskoslezském kraji pohybuje okolo 21 tisíc Kč. I zde jsou ovšem ve výpočtu zahrnuti všichni pracovníci, dá se tak předpokládat, že průměrný plat pracovníka v sociálních službách se tu bude pohybovat okolo 19 tisíc Kč.

Další tabulka je orientována na celkové náklady organizací za rok 2017 a vypočtené náklady na jednoho klienta jak za celý rok, tak za měsíc:

Tab. 3.10 – Celkové náklady a náklady na 1 klienta daných organizací za rok 2017 (v tis. Kč)

Organizace	Celkové náklady	Náklady na 1 klienta za rok	Náklady na 1 klienta za měsíc
Domov Bílá Opava	55 530	430	36
Domov Březiny	58 965	380	32
Domov Duha	77 307	356	30
Domov Hortenzie	32 582	375	31
Domov Jistoty	38 065	482	40
Domov Letokruhy	22 425	380	32
Domov Na zámku	29 685	418	35
Domov Odry	30 838	406	34
Domov Příbor	22 378	373	31
Domov Vítkov	36 494	392	33
Nový domov	71 253	-	-

Zdroj: Informační portál Ministerstva financí Monitor, výroční zprávy organizací za rok 2017, vlastní zpracování

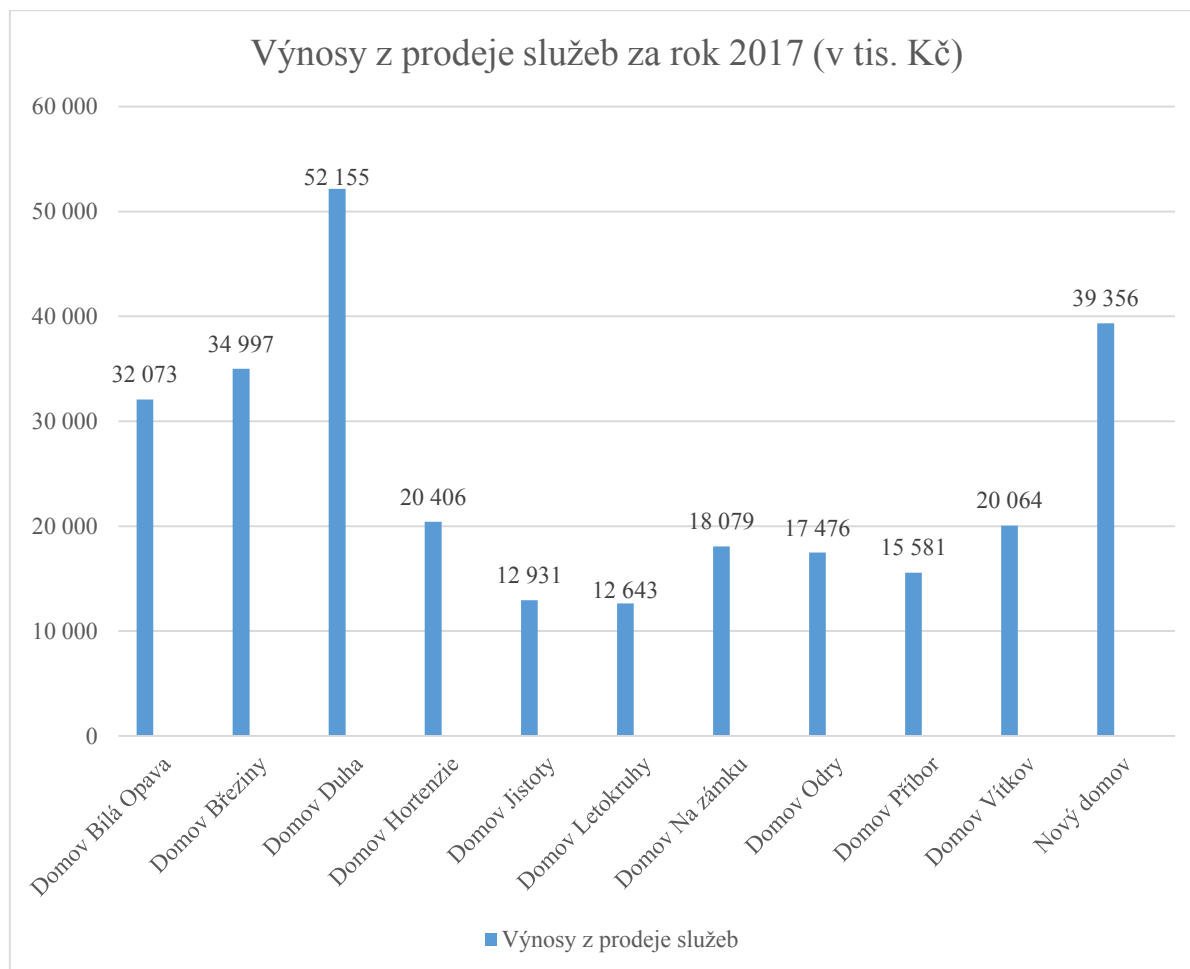
Pozn.: data u příspěvkové organizace Nový domov nejsou k dispozici

Z tabulky 3.10 lze vidět, že náklady na jednoho klienta umístěného v pobytovém zařízení se měsíčně pohybují v průměru okolo 33 tisíc Kč. U Domova Jistoty a Letokruhy není hodnota v tabulce úplně vypovídající, jelikož náklady na jednoho klienta jsou vypočítané z celkových nákladů a počtu klientů v pobytových zařízeních. Tyto organizace ovšem poskytují i ambulantní a terénní služby, tudíž náklady na tyto služby jsou promítnuty i v celkových nákladech, z kterých byl proveden výpočet.

3.3.5 Hlavní příjmy jednotlivých organizací

I v MSK tvoří polovinu příjmů z prodeje služeb úhrady uživatelů a druhou polovinu příspěvek na péči a úhrady zdravotních pojišťoven. Následující graf zachycuje výnosy z prodeje služeb za rok 2017:

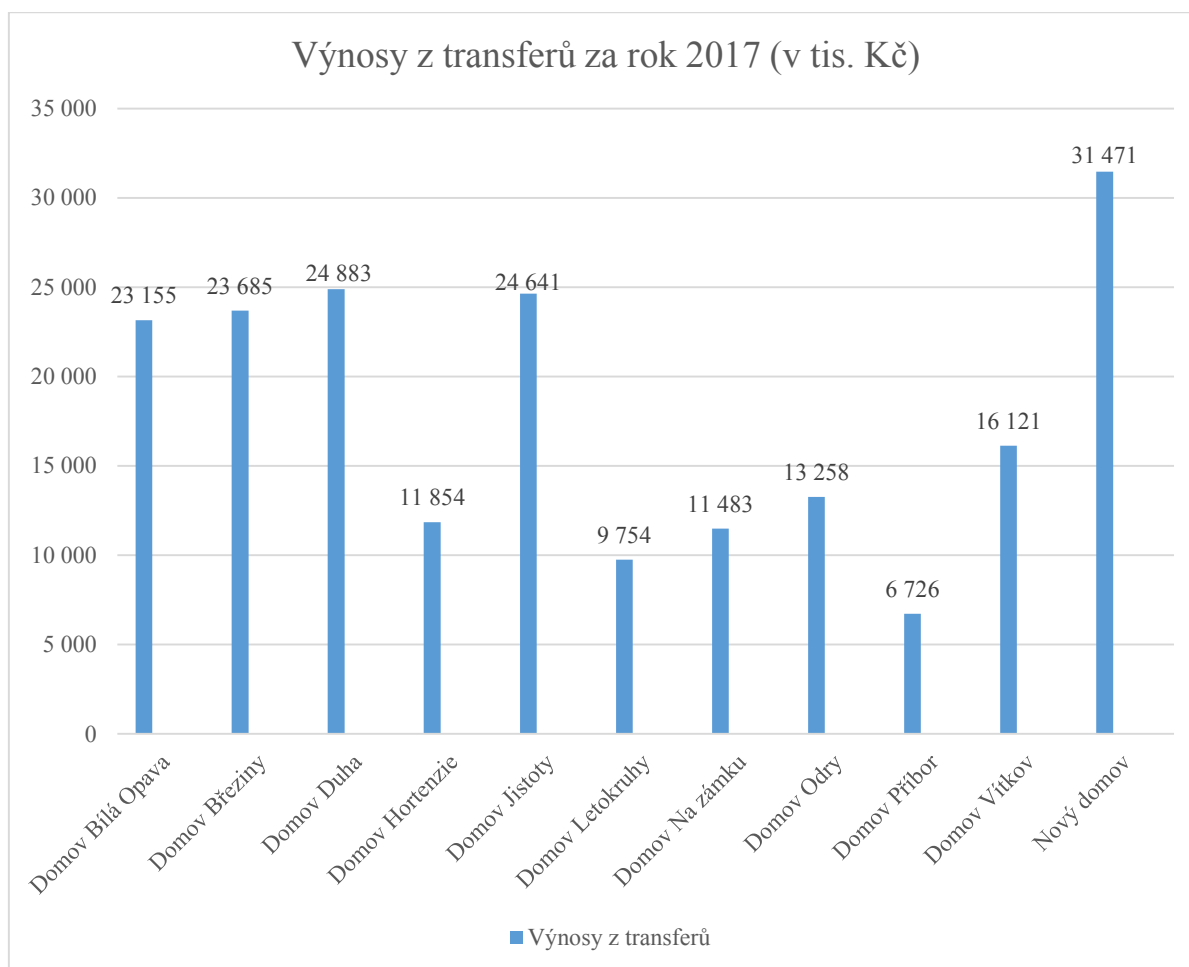
Graf 3.3 – Výnosy z prodeje služeb jednotlivých organizací za rok 2017 (v tis. Kč)

Zdroj: Informační portál Ministerstva financí Monitor, výroční zprávy organizací za rok 2017, vlastní zpracování

Stejně je to i výnosů z transferů, kdy přibližně tři čtvrtiny celkových výnosů tvoří dotace od MPSV a zbytek je tvořen příspěvky od zřizovatele, jiných samosprávných subjektů či Úřadu práce.

Graf 3.4 – Výnosy z transferů jednotlivých organizací za rok 2017 (v tis. Kč)

Zdroj: Informační portál Ministerstva financí Monitor, výroční zprávy organizací za rok 2017, vlastní zpracování

Celkově tak bylo v roce 2017 z veřejných rozpočtů poskytnuto na příspěvkové organizace **197 031 tisíc Kč**.

4 KOMPARACE A ZHODNOCENÍ NABÍDKY SOCIÁLNÍCH SLUŽEB PRO SENIORY V PŘÍSPĚVKOVÝCH ORGANIZACÍCH VYBRANÝCH KRAJŮ

V této kapitole je zhodnocena nabídka sociálních služeb pro seniory na území Olomouckého a Moravskoslezského kraje. Úvod kapitoly je zaměřen na zhodnocení hospodaření jednotlivých organizací a kapacit nabízených na území daného kraje. Poskytované kapacity jsou srovnány s normativy vybavenosti, je zde tedy zodpovězena otázka, zda je nabídka dostačující. Dále je kapitola orientována na zhodnocení dostupnosti nabízených služeb a rozmístění organizací v kraji. V kapitole jsou zmíněni i nestátní konkurenti, kteří na území daných krajů poskytují služby seniorům, závěr je věnován zhodnocení platů v sociální oblasti a celkovým výdajům krajů na dané sociální služby.

4.1 Zhodnocení organizací a poskytovaných služeb v jednotlivých krajích

Jednotlivé organizace jsou zde zhodnoceny z hlediska jejich hospodaření, rovněž je zde vyhodnoceno, zda je počet nabízených míst v zařízeních sociálních služeb optimální a v neposlední řadě jsou součástí této podkapitoly také mapy s rozmístěním organizací v jednotlivých krajích. Pro doplnění jsou zde zmíněni i ostatní poskytovatelé služeb pro seniory na daném území.

4.1.1 Zhodnocení hospodaření jednotlivých organizací

Tato podkapitola je zaměřena na hospodaření jednotlivých organizací v Olomouckém a Moravskoslezském kraji v roce 2017. V následující tabulce jsou zachyceny celkové náklady, výnosy a výsledek hospodaření za daný rok. Údaje o hospodaření jsou v tabulce zaznamenány pouze za hlavní činnost organizace. Z tabulky 4.1 je tedy možné zjistit, jak si která organizace v daném roce vedla, zda skončila s očekávaným nulovým VH, či zaznamenala zisk, nebo naopak ztrátu.

Tab. 4.1 – Hospodaření organizací Olomouckého kraje za hlavní činnost za rok 2017 (v tis. Kč)

Organizace	Celkové náklady	Celkové výnosy	Výsledek hospodaření
Centrum Prostějov	117 881	119 325	1 444
Domov Alfreda Skeneho	43 029	43 029	0
Domov Hrubá voda	31 456	31 498	42
Domov Červenka	52 678	52 678	0
Domov Javorník	47 076	47 122	46
Domov Jesenec	23 420	23 420	0
Domov Radkova Lhota	79 870	79 910	40
Domov Tovačov	58 888	58 888	0
Domov POHODA	149 267	151 668	2 401
Domov Prostějov	69 649	69 898	249
Domov Štítý-Jedlí	45 458	45 459	1
Domov Loštice	5 887	5 915	28
Domov FRANTIŠEK	15 113	15 113	0
Sociální služby Libina	25 493	25 493	0
Sociální služby Olomouc	62 442	62 597	155
Sociální služby Šumperk	92 104	92 465	361

Zdroj: Informační portál Ministerstva financí Monitor, výroční zprávy organizací za rok 2017, vlastní zpracování

Tabulka 4.1 jasně ukazuje, jak si která organizace v roce 2017 v hospodaření vedla. Šest organizací vykázalo nulový výsledek hospodaření, což znamená že hospodařily dobře. Jak je popsáno v teoretické části této práce, příspěvkové organizace nejsou zřizovány za účelem dosažení zisku, jejich očekávaný VH je nulový. Oproti tomu 10 příspěvkových organizací vykázalo zisk, největší pak Centrum sociálních služeb Prostějov a Domov POHODA. Pozitivním poznatkem tak je, že žádná z organizací neskončila ve ztrátě, organizace tak na území Olomouckého kraje hospodaří vyrovnaně.

Tab. 4.2 – Hospodaření organizací Moravskoslezského kraje za hlavní činnost za rok 2017
(v tis. Kč)

Organizace	Celkové náklady	Celkové výnosy	Výsledek hospodaření
Domov Bílá Opava	55 530	55 530	0
Domov Březiny	58 965	58 953	- 12
Domov Duha	77 307	77 232	- 75
Domov Hortenzie	32 582	32 544	- 38
Domov Jistoty	38 065	38 065	0
Domov Letokruhy	22 425	22 425	0
Domov Na zámku	29 685	29 685	0
Domov Odry	30 838	30 825	- 13
Domov Příbor	22 378	22 378	0
Domov Vítkov	36 494	36 491	- 3
Nový domov	71 253	71 253	0

Zdroj: Informační portál Ministerstva financí Monitor, výroční zprávy organizací za rok 2017, vlastní zpracování

V tabulce 4.2 je možné vidět, že v roce 2017 hospodařilo dobře 6 příspěvkových organizací, tyto organizace vykázaly nulový výsledek hospodaření. Z tabulky jde ovšem jasně vidět, že ani jedna z organizací na území Moravskoslezského kraje nedosáhla zisku, oproti tomu 5 organizací skončilo ve ztrátě, v největší pak Domov Duha a Domov Hortenzie.

V konečném zhodnocení je tedy možné říct, že příspěvkové organizace hospodaří vyrovnaněji na území Olomouckého kraje.

4.1.2 Zhodnocení počtu míst v zařízeních pro seniory

V této podkapitole je zhodnocen počet míst v pobytových zařízeních pro seniory na území daných krajů. Ke zhodnocení kapacit jsou použity doporučené normativy od Ladislava Průšy, které zmiňuje v publikaci „Optimalizace sociálních služeb.“ Navrhované normativy jsou zachyceny v následující tabulce:

Tab. 4.3 – Návrh doporučených normativů vybavenosti službami pro staré a zdravotně postižené občany v relaci na 1 000 osob starších 65 let

	Na 1 000 osob 65+
Vybavenost místy v zařízeních pro staré občany celkem	53
• v domovech pro seniory	26
• v domovech-penzionech pro důchodce	9
• v bytových jednotkách v DPS	18
Počet osob, kterým je poskytována pečovatelská služba	75

Zdroj: Víšek, Průša (2012), vlastní úprava

Z tabulky 4.3 tedy vyplývá, že autor doporučuje na 1 000 seniorů 53 míst v zařízeních pro staré občany. V předchozí kapitole, kde byly zkoumány kapacity jednotlivých organizací, byla místa v pobytových zařízeních na 1 000 seniorů vypočtena. V Olomouckém kraji spadá na 1 000 seniorů necelých 20 míst, což je dost pod doporučeným počtem. Mnohem hůře je na tom ovšem MSK, kde výpočet ukázal, že na 1 000 seniorů zde připadá necelých 5 míst v pobytových zařízeních.

U obou krajů je tak kapacita v pobytových zařízeních nepostačující, o čemž svědčí také vysoké počty evidovaných uchazečů. Horší situace je však v Moravskoslezském kraji, kde jsou vzhledem k počtu obyvatel kapacity opravdu nedostatečné.

Kdyby byly brány v potaz pouze domovy pro seniory, celková kapacita v OK by činila 1 727 míst a v MSK 620 míst. Přepočteno na 1 000 seniorů, v Olomouckém kraji na ně připadá necelých 14 míst a v Moravskoslezském necelá 3 místa v domovech pro seniory. I tyto počty jsou hluboko pod stanoveným doporučením, které činí 26 míst na 1 000 seniorů.

4.1.3 Zhodnocení dostupnosti a rozmístění organizací v kraji

Jednou z důležitých otázek této práce je dostupnost nabízených služeb v daném kraji. Je žádoucí, aby dané služby nebyly nabízeny pouze v blízkosti velkých měst, ale rovnoměrně po celém území. Při hodnocení rozsahu poskytovaných služeb v jednotlivých krajích je však nutno brát v potaz různé skutečnosti jako je míra urbanizace, velikost měst, hustota obyvatelstva či charakter dané oblasti. Je zřejmé, že jinak je třeba hodnotit vybavenost zemědělských oblastí a městských aglomerací, či horských a podhorských oblastí (Víšek, Průša, 2012).

Na následujícím obrázku je možno vidět, jak jsou jednotlivé organizace rozmístěny v Olomouckém kraji:

Obr. 4.1 – Rozmístění organizací v Olomouckém kraji

Zdroj: olomouc.idnes.cz, vlastní úprava

Na obrázku 4.1 lze vidět, že nejvíce organizací poskytujících služby seniorům se nachází spíše v jižní části kraje, tedy v blízkosti Olomouce. Oproti tomu na severu kraje je organizací velmi málo. Tento fakt ovšem souvisí s charakterem tamní krajiny. Olomouc se nachází v nížinné oblasti, kdežto oblast Jesenicka je velice hornatá a tím pádem zde zabezpečení sociálních služeb není nutné ani možné. Na severu Olomouckého kraje lze vidět, že se zde nachází pouze jedna organizace a to ve městě Javorník. V této oblasti ovšem nežije příliš mnoho lidí, větší města jako Žulová či Vidnava jsou od Javorníku vzdálena pouze 20 km, toto uspořádání se tak zdá pro tuto oblast jako dostačující.

Další obrázek znázorňuje rozmístění jednotlivých organizací na území Moravskoslezského kraje:

Obr. 4.2 – Rozmístění organizací v Moravskoslezském kraji

Zdroj: ihorizont.cz, vlastní úprava

Moravskoslezský kraj má oproti OK výhodu v tom, že má více velkých měst. Organizace jsou tak po území více rozmístěny. Na druhou stranu se v MSK nachází o 5 organizací méně než v Olomouckém kraji, což i vzhledem k většímu počtu obyvatel působí nedostatečně.

Na obrázku 4.2 lze vidět, že všechny organizace se nachází v blízkosti velkých měst jako je Ostrava, Opava, Karviná a Nový Jičín. V samotné Ostravě a v lidnatých městech jako je Havířov, Frýdek-Místek, Český Těšín či Třinec však žádné organizace nejsou, nabídka sociálních služeb je zde vzhledem k lidnatosti nedostačující. Žádné sociální služby nejsou rovněž nabízeny v okolí Krnova a v oblasti jihozápadně od něj, kde se nachází město Bruntál. Celkově se dá říct, že síť sociálních služeb pro seniory zajištěná krajem zde není úplně optimální.

4.1.4 Konkurenti poskytující služby pro seniory na území daných krajů

Ve zkoumaných krajích samozřejmě neposkytují služby pro seniory pouze krajské příspěvkové organizace. Je zde možné najít spoustu nestátních poskytovatelů, mezi něž patří například Charita, církevní organizace nebo obecně prospěšné společnosti. Tyto organizace jsou však znevýhodněny tím, že na rozdíl od státních organizací nedostávají příspěvek ze státního rozpočtu, své zdroje financování si tak musí získávat samy. Dále mohou být poskytovateli sociálních služeb příspěvkové organizace zřízené obcemi i fyzickými osobami. Služby pro seniory mohou také poskytovat ziskové organizace ve formě akciové společnosti či společnosti s ručením omezeným.

V následující tabulce jsou tak pro přehlednost uvedeni další poskytovatelé sociálních služeb na území Olomouckého kraje. Jsou zde uvedeni poskytovatelé, kteří zde provozují domovy pro seniory.

Tab 4.4 - Poskytovatelé sociálních služeb pro seniory v Olomouckém kraji

Zřízené obcí	
Centrum sociálních služeb Jeseník, p. o.	
Domov důchodců Zlaté Hory, p. o.	
Domov pro seniory a pečovatelská služba Mohelnice, p. o.	
Domov pro seniory Kostelec na Hané, p. o.	
Domov pro seniory Ludmírov, p. o.	
Domov pro seniory Soběsuky, p. o.	
Domov seniorů Hranice, p. o.	
Domov u rybníka Víceměřice, p. o.	
Dům pokojného stáří sv. Anny Velká Bystřice, p. o.	
Sociální služby města Přerova, p.o.	
Nestátní	Ziskové
Diakonie ČCE - středisko v Sobotíně	Dům pro seniory Uničov s.r.o.
Charita Jeseník	SeneCura SeniorCentrum MOPT a.s.
Charita Konice	Senioři Komárov s.r.o.
Institut Krista Velekněže, z.s.	

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování

Z tabulky 4.4 lze vidět, že nestátních poskytovatelů sociálních služeb na území Olomouckého kraje moc není. V tomto kraji převažují mezi poskytovateli především příspěvkové organizace, kromě těch krajských je zde i několik organizací zřízených obcí. V ziskovém sektoru se v oblasti poskytování služeb pro seniory pohybují pouze 3 organizace.

Oproti tomu na území MSK je možné najít velké množství dalších poskytovatelů. Nejčastější formou, která se na území MSK vyskytuje, jsou obecní příspěvkové organizace. V tomto kraji je jich opravdu velké množství, nejvíce PO je zřizováno městem Ostrava, dále pak třeba velkými městy jako je Opava, Havířov, Frýdek-Místek, Český Těšín či Třinec.

Domovy pro seniory zde rovněž provozuje větší množství nestátních organizací, velké zastoupení zde mají Charity a obecně prospěšné společnosti. Jak již bylo zmíněno, tyto organizace jsou ovšem značně znevýhodněny, jelikož když se uchází o dotaci z veřejných zdrojů, je potřeba zafinancovat také jejich provoz. Příspěvkové organizace oproti nim mají příspěvek na provoz zajištěný od svého zřizovatele.

Nestátní neziskové organizace se tak nemohou spoléhat na zdroje z veřejných rozpočtů, jsou z větší míry financovány především ze své vlastní a doplňkové činnosti, darů, dědictví, sponzoringu, sbírek, tombol či loterií. Výhodou nestátních organizací je ovšem velké množství zapojených dobrovolníků, kteří se podílí na chodu organizace a výrazně tak zlevňují její činnost.

V MSK je rovněž větší počet organizací poskytujících služby seniorům, které fungují na tržním principu. Domovy pro seniory zde provozují 4 akciové společnosti a 4 společnosti s ručením omezeným.

Jelikož je výčet konkurentů na území MSK příliš dlouhý, je možné ho najít v příloze č. 3, kde jsou všichni poskytovatelé přehledně uspořádáni do dvou tabulek.

4.2 Komparace platů a celkových výdajů na sociální služby v daných krajích

V této podkapitole jsou srovnány průměrné platy v sociální oblasti ve vybraných krajích s celorepublikovým průměrem. Rovněž jsou zde porovnány celkové výdaje jednotlivých krajů na sociální služby.

4.2.1 Komparace průměrných platů v daných krajích

Zaměstnanci v sociálních službách jsou dlouhodobě finančně podhodnoceni. Jejich průměrný plat tak neustále stoupá, jelikož pracovníků v této oblasti je nedostatek a jejich práce je jak fyzicky, tak psychicky náročná. Vývoj průměrného platu ošetřovatelů a pracovníků sociálních služeb v oblasti pobytové péče za posledních pět let zachycuje následující tabulka:

Tab. 4.5 - Průměrný hrubý měsíční výdělek ošetřovatelů a pracovníků sociálních služeb v oblasti pobytové péče v letech 2013-2017 (v Kč)

Průměrný hrubý měsíční výdělek				
2013	2014	2015	2016	2017
17 204	17 861	18 933	20 016	22 813

Zdroj: Český statistický úřad, vlastní zpracování

V předešlé kapitole, kde byly zkoumány mzdové náklady, byl rovněž vypočten průměrný plat v příspěvkových organizacích za rok 2017. Analýza byla soustředěna především na pracovníky v sociálních službách, kdy v Olomouckém kraji průměrný plat tohoto pracovníka dosahoval 22 000 Kč a v Moravskoslezském kraji 19 000 Kč.

Tyto údaje je tedy nutné porovnat s průměrným čistým platem, který v roce 2017 činil kolem 18 000 Kč. Je tak zřejmé, že plat pracovníků v sociálních službách v Olomouckém a Moravskoslezském kraji se pohybuje nad celorepublikovým průměrem. Otázkou však zůstává, zda je výše platů v tomto odvětví adekvátní. Práce ošetřovatelů je vzhledem k náročnosti práce velice nedoceněna a bylo by správné, kdyby se jejich plat ještě zvýšil.

4.2.2 Komparace celkových výdajů krajů na sociální služby

Dle územního monitoru činily v roce 2017 celkové výdaje Olomouckého kraje **12 564 889 tis. Kč**, z nichž 5 % připadlo na sociální věci a politiku zaměstnanosti. Výdaje na tuto oblast tak činily **1 343 322 tis. Kč**.

V MSK byly výdaje o něco větší, celkové výdaje v roce 2017 činily **19 997 684 tis. Kč**, z nichž připadlo 5,4 % na sociální věci a politiku zaměstnanosti. Na tuto oblast tak bylo vynaloženo **1 788 790 tis. Kč**.

V tabulkách 4.6 a 4.7 jsou pak z této oblasti samostatně vyčleněny výdaje na služby sociální péče, které jsou ještě rozděleny podle typů a zařízení sociálních služeb. Výdaje na služby sociální péče v Olomouckém kraji byly v roce 2017 následující:

Tab. 4.6 – Výdaje na služby sociální péče v Olomouckém kraji za rok 2017 (v tis. Kč)

Výdaje na služby sociální péče	341 320
Domovy pro seniory	167 974
Osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení	29 346
Chráněné bydlení	831
Denní stacionáře a centra denních služeb	2 838
Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem	140 330

Zdroj: Informační portál Ministerstva financí Monitor, vlastní zpracování

Výdaje Moravskoslezského kraje oproti tomu byly podstatně větší, podrobně jsou zachyceny v další tabulce:

Tab. 4.7 – Výdaje na služby sociální péče v Moravskoslezském kraji za rok 2017 (v tis. Kč)

Výdaje na služby sociální péče	1 281 900
Domovy pro seniory	446 814
Osobní asistence, pečovatelská služba a podpora samostatného bydlení	124 938
Chráněné bydlení	79 007
Týdenní stacionáře	3 004
Denní stacionáře a centra denních služeb	66 565
Domovy pro osoby se zdravotním postižením a domovy se zvláštním režimem	520 851
Sociální služby poskytované ve zdravotnických zařízeních ústavní péče	18 584

Zdroj: Informační portál Ministerstva financí Monitor, vlastní zpracování

Výdaje Olomouckého kraje na služby sociální péče v roce 2017 činily **341 320 tis. Kč**, Moravskoslezského kraje pak **1 281 900 tis. Kč**. Je tak zřejmé, že Moravskoslezský kraj má na služby sociální péče mnohem větší výdaje, rozdíl činí 940 580 tis. Kč. Mezi těmito kraji je ovšem velký rozdíl v počtu obyvatel, proto je dobré tyto výdaje vztáhnout k jednomu obyvatele kraje. V OK tak výdaje na služby sociální péče činí za daný rok 539 Kč na jednoho obyvatele a v MSK tyto výdaje činí 1 063 Kč na obyvatele.

Díky těmto tabulkám je možné porovnat výdaje krajů na jednotlivé sociální služby poskytované seniorům. Na domovy pro seniory, tedy na nejpodstatnější zařízení poskytující služby seniorům, bylo vynaloženo prostřednictvím Olomouckého kraje **167 974 tis. Kč** a z rozpočtu Moravskoslezského kraje putovalo na tyto služby **446 814 tis. Kč**. MSK tak vynaložil o 278 840 tis. Kč více i přesto, že oproti Olomouckému kraji má na svém území menší počet krajských organizací. Je to dáno tím, že na území MSK se kromě zkoumaných krajských organizací nachází také velký počet příspěvkových organizací zřízených obcemi, z nichž většina provozuje právě domov pro seniory (viz. příloha č. 3). Kraj totiž poskytuje dotace na provoz i těmto organizacím.

5 ZÁVĚR

V této bakalářské práci byla zhodnocena nabídka sociálních služeb pro seniory krajskými příspěvkovými organizacemi na území Olomouckého a Moravskoslezského kraje.

V první části práce byly díky odborné literatuře a zákonům teoreticky vymezeny příspěvkové organizace, text byl zaměřen především na jejich charakteristiku, dělení, zřizování a hospodaření. Větší část teorie pak byla zaměřena na sociální služby, a to na jejich formy, druhy a typy sociálních zařízení. Důležitým bodem teoretické části bylo rovněž představení možných poskytovatelů sociálních služeb a seznámení s jejich povinnostmi, které jim ukládá zákon. V závěru této části byl popsán systém financování sociálních služeb v České republice.

Tato práce si kladla za cíl zmapovat počet krajských příspěvkových organizací poskytujících služby pro seniory na území Olomouckého a Moravskoslezského kraje, zhodnotit formy a druhy jimi nabízených služeb a porovnat celkové výdaje na jejich provoz. Tento cíl byl naplněn ve třetí a čtvrté kapitole.

Analytická část práce byla zaměřena na poskytované sociální služby v daném kraji. Nejprve byla zkoumána strategie financování a rozvoje sociálních služeb v obou krajích. Větší část však připadla na analýzu jednotlivých příspěvkových organizací. U těchto organizací bylo zkoumáno, jaké služby pro seniory poskytují, jaké jsou jejich kapacity a počty klientů. Z hlediska hospodaření byly zkoumány především celkové náklady, náklady na jednoho klienta a mzdové náklady, z nichž byl také vypočten průměrný plat pracovníků. Posledním bodem analýzy jednotlivých organizací byla výše výnosů ze služeb a výnosů z dotací.

Poslední část práce věnovala pozornost na zhodnocení nabídky sociálních služeb pro seniory na území vybraných krajů. Nejprve bylo zhodnoceno hospodaření jednotlivých organizací, kdy byly porovnávány jejich celkové výnosy a náklady. Z toho pak bylo možné posoudit, zda organizace hospodařily v daném roce dobře, a v kterém kraji celkově hospodařily organizace efektivněji. V Olomouckém kraji tak bylo zjištěno, že organizace zde hospodaří vyrovnaně, ani jedna se neocitla ve ztrátě, naopak šest organizací dosáhlo zisku. Oproti tomu v Moravskoslezském kraji skončilo pět organizací ve ztrátě, ani jedna tu však nevykázala zisk. Celkově tak z této analýzy vyšly lépe organizace Olomouckého kraje.

Mezi další body zhodnocení patřilo porovnání počtu nabízených míst v pobytových zařízeních pro seniory s normativy vybavenosti od Ladislava Průšy. Ten ve svém díle navrhoval doporučený počet míst v zařízeních pro seniory na 1 000 obyvatel starších 65 let. Porovnáním skutečného stavu s těmito normativy se tak vyvrátila hypotéza, že míst v pobytových zařízeních

pro seniory je dostatek. V obou krajích byl počet míst na 1 000 seniorů hluboce pod navrhovaným normativem, Moravskoslezský kraj však z tohoto srovnání vyšel hůře.

V této práci bylo rovněž zhodnoceno rozmístění organizací v kraji, k čemuž pomohly mapky jednotlivých krajů, kde byly dané organizace zaznačené. Z mapek tak vyplynulo, že v Olomouckém kraji nejsou organizace rozmístěny úplně rovnoměrně po celém území. Nejvíce jich je soustředěných kolem města Olomouc a skoro žádné nelze najít na severu kraje. Jak je v práci ovšem poznamenáno, toto uskupení je dáno především charakterem krajiny v kraji, kdy sever Olomouckého kraje je velmi hornatá oblast, proto se zde žádné organizace nenachází. V Moravskoslezském kraji jsou organizace rozmístěny především okolo velkých měst jako je Opava, Karviná a Nový Jičín. Žádné organizace se pak nenachází v okolí Krnova a v oblasti jihozápadně od něj, ani ve velkých městech jako je Frýdek-Místek, Havířov či Český Těšín. Z komparace těchto dvou krajů pak vychází lépe Olomoucký kraj, který má i přes menší počet obyvatel nabídku sociálních služeb větší.

U jednotlivých krajů byli v práci rovněž zmíněni další konkurenti poskytující služby pro seniory. Příspěvkové organizace zřízené kraji mají spoustu konkurentů především v nestátních organizacích, jakou jsou charity, obecně prospěšné společnosti či církevní organizace. Ty jsou ovšem znevýhodněny tím, že zdroje svého financování si musí hledat samy. Na území obou krajů také figuruje spousta příspěvkových organizací zřízených obcemi, které tak doplňují síť sociálních služeb na daném území. Větší počet konkurentů však figuruje na území Moravskoslezského kraje.

Mezi kraji byly rovněž porovnány průměrné platy pracovníků v sociálních službách, kdy lepší platové ohodnocení nabízí opět Olomoucký kraj. V průměru se zde plat pohybuje okolo 22 tisíc Kč, kdežto v Moravskoslezském kraji vychází průměrný plat asi o tři tisíce méně. Průměrné platy v krajích byly také srovnány s celorepublikovým průměrem pro dané zaměstnání, kdy se platy v obou krajích pohybovaly nad tímto průměrem.

V závěru práce pak byly porovnány celkové výdaje na služby sociální péče jednotlivých krajů. S většími výdaji tak skončil Moravskoslezský kraj, i přesto, že na jeho území není krajských příspěvkových organizací mnoho. Kraj však financuje i organizace zřízené obcemi, kterých je na území MSK mnohem více než v kraji Olomouckém.

Celkově je však možné říci, že počet míst v pobytových zařízeních pro seniory je v obou krajích nedostatečný a kapacity by tak měly být rozšířeny. Díky této práci bylo rovněž zjištěno, že v daném kraji chybí určitý typ služby. Například v MSK žádná ze zkoumaných organizací

nenabízí centrum denních služeb či denní stacionář, senioři tak nemají žádné místo, kam by mohli ve svém volném čase docházet. Rovněž v Moravskoslezském kraji chybí nabídka pečovatelské služby, což je zásadní nedostatek. Olomoucký kraj zajišťuje více typů služeb, avšak i na jeho území by mohlo být více ambulantních a terénních služeb.

V této práci tedy byla vyhodnocena nabídka sociálních služeb pro seniory, které poskytují příspěvkové organizace zřízené Olomouckým a Moravskoslezským krajem. Tento provedený výzkum by však šel rozšířit o spoustu jiných aspektů. Jak již bylo zmíněno, na daných územích nefigurují pouze krajské PO, zkoumat takto podrobně by tedy šli i obcí zřízení či nestátní poskytovatelé. Tím by byla vytvořena reálnější a ucelenější představa o zajištění sociálních služeb v daném kraji.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

Odborné publikace:

ČÁMSKÝ, Pavel, Jan SEMBDNER a Dagmar KRUTILOVÁ. 2011. *Sociální služby v ČR v teorii a praxi*. Praha: Portál. 263 s. ISBN 978-80-262-0027-7.

DOBROZEMSKÝ, Václav a Jan STEJSKAL. 2016. *Nevýdělečné organizace v teorii, 2., aktualizované vydání*. Praha: Wolters Kluwer. 408 s. ISBN 978-80-7552-103-3.

DVOŘÁČKOVÁ, Dagmar. 2012. *Kvalita života seniorů: v domovech pro seniory*. Praha: Grada. 112 s. ISBN 978-80-247-4138-3.

HROZENSKÁ, Martina a Dagmar DVOŘÁČKOVÁ. 2013. *Sociální péče o seniory*. Praha: Grada. 191. s. ISBN 978-80-247-4139-0.

KREBS, Vojtěch a kol. 2010. *Sociální politika. 5., přepracované a aktualizované vydání*. Praha: Wolters Kluwer ČR. 544 s. ISBN 978-80-7357-585-4.

MALÍKOVÁ, Eva. 2011. *Péče o seniory v pobytových sociálních zařízeních*. Praha: Grada. 328 s. ISBN 978-80-247-3148-3.

MATOUŠEK, Oldřich a kol. 2007. *Sociální služby: legislativa, ekonomika, plánování, hodnocení*. Praha: Portál. 184 s. ISBN 978-80-7367-310-9.

MOLEK, Jan. 2009. *Marketing sociálních služeb*. Praha: VÚPSV. 163 s. ISBN 978-80-7416-026-4.

PEKOVÁ, Jitka, Jaroslav PILNÝ a Marek JETMAR. 2008. *Veřejná správa a finance veřejného sektoru. 3., aktualizované a rozšířené vydání*. Praha: ASPI. 712 s. ISBN 978-80-7357-351-5.

PFEIFEROVÁ, Štěpánka et al. 2013. Eds. *Housing and Social Care for the Elderly in Central Europe: WP3: Main Findings Report*. Prague: Institute of Sociology, AS CR. 165 s. ISBN 978-80-7330-233-7.

PRUDKÁ, Šárka. 2015. *Sociální služby pro seniory v kontextu sociální politiky*. Praha: Wolters Kluwer. 236 s. ISBN 978-80-7478-839-0.

REKTOŘÍK, Jaroslav. 2010. *Organizace neziskového sektoru: základy ekonomiky, teorie a řízení. 3., aktualizované vydání*. Praha: Ekopress. 188 s. ISBN 978-80-86929-54-5.

RŮŽIČKOVÁ, Růžena. 2006. *Neziskové organizace: vznik, účetnictví, daně*. Olomouc: ANAG. 231 s. ISBN 80-7263-343-0.

VÍŠEK, Petr a Ladislav PRŮŠA. 2012. *Optimalizace sociálních služeb*. Praha: Národní centrum sociálních studií. 130 s. ISBN 978-80-7416-099-8.

VRABKOVÁ, Iveta, Ivana VAŇKOVÁ, Jiří BEČICA a Šárka KRYŠKOVÁ. 2017. *Příspěvkové organizace: postavení, úkoly a technická efektivnost*. Ostrava: VŠB-TU Ostrava. Series on Advanced Economic Issues, Faculty of Economics, VŠB-TU Ostrava, vol. 47. 189 s. ISBN 978-80-248-4028-4.

Internetové zdroje:

Český statistický úřad, Struktura mezd zaměstnanců – 2013 | ČSÚ, [online], [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: <https://www.czso.cz/csu/czso/struktura-mezd-zamestnancu-2013-y4od8y94rb>

Registr poskytovatelů sociálních služeb, Registr poskytovatelů sociálních služeb – hledání poskytovatele sociální služby, [online], [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: http://iregistr.mpsv.cz/socreg/hledani_sluzby.do?SUBSESSION_ID=1554827900065_17

Krajský úřad Olomouckého kraje, Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2018-2020 | Olomoucký kraj, [online], [cit. 2019-02-23]. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/strednedoby-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-v-olomouckem-kraji-pro-roky-2018-2020-cl-3923.html>

Idnes.cz, Jízdní řády MHD v Olomouckém kraji, [online], [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: <https://olomouc.idnes.cz/jizdni-rady-mhd-v-olomouckem-kraji-d52-/olomouc-zpravy.aspx?y=olomouc/mhd-olomoucky-kraj.htm>

Ihorizont.cz, Doprava – Moravskoslezský kraj | IHorizont [online], [cit. 2019-04-03]. Dostupné z: <http://www.ihorizont.cz/doprava/moravskoslezsky-kraj>

Legislativní dokumenty:

Zákon č. 108 ze dne 14. března 2006, *o sociálních službách*.

Zákon č. 89 ze dne 3. února 2012, *občanský zákoník*.

Zákon č. 250 ze dne 7. července 2000, *o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů*.

Vyhláška č. 505/2006 Sb., *Vyhláška, kterou se provádějí některá ustanovení zákona o sociálních službách*.

Ostatní:

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Olomouckém kraji pro roky 2018-2020, [online], [cit. 2019-02-23]. Dostupné z: www.kr-olomoucky.cz/download.html?id=56025

Akční plán rozvoje sociálních služeb Olomouckého kraje na rok 2019, [online], [cit. 2019-02-23]. Dostupné z: <https://www.kr-olomoucky.cz/akcni-plan-rozvoje-socialnich-sluzeb-olomouckeho-kraje-na-rok-2019-aktuality-7977.html>

Střednědobý plán rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2015-2020, [online], [cit. 2019-02-23]. Dostupné z: https://www.msk.cz/assets/socialni_oblast/strednedoby-plan_msk_2015.pdf

Aktualizace č. 2 Střednědobého plánu rozvoje sociálních služeb v Moravskoslezském kraji na léta 2015-2020, [online], [cit. 2019-02-23]. Dostupné z: https://www.msk.cz/assets/socialni_oblast/priloha-c--1_2.pdf

Výroční zpráva Centra sociálních služeb Prostějov, příspěvkové organizace za rok 2017, [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <https://www.csspv.cz/dokumenty>

Výroční zpráva za rok 2017, Domov Alfreda Skeneho Pavlovice u Přerova, p. o., [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <http://daspavlovice.cz/dokumenty/vyrocnizpravy>

Výroční zpráva za rok 2017, Domov Hrubá Voda, p. o., [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <https://www.ddhrubavoda.cz/vyrocnizpravy>

Výroční zpráva z činnosti a hospodaření Domova pro seniory Červenka, příspěvková organizace, za rok 2017, [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <http://www.ddcer.cz/>

Výroční zpráva za rok 2017 Domova pro seniory Javorník, [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <https://www.domovprosenioryjavornik.cz/19525/vyrocnizprava/>

Výroční zpráva 2017 – Domov pro seniory Jesenec, p. o., [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <http://www.ddjesenec.cz/index.php?p=11>

Výroční zpráva 2017 o činnosti a hospodaření organizace, Domov pro seniory Radkova Lhota, p. o., [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <http://www.domovrl.cz/index.php?nid=1274&lid=cs&oid=5725448>

Výroční zpráva 2017, Domov pro seniory Tovačov, p. o., [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <http://www.dstovacov.cz/dokumenty/vyrocnizpravy>

Výroční zpráva 2017 Domova seniorů POHODA Chválkovice, p. o., [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <https://www.ddol.cz/vyrocní-zprava>

Výroční zpráva za rok 2017, Domov seniorů Prostějov, p. o., [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <http://domovpv.cz/stah.htm>

Výroční zpráva 2017, Domov Štítý-Jedlí, p. o., [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <http://stity.domovstityjedli.cz/dokumenty/vyrocní-zpravy>

Výroční zpráva 2017, Domov u Třebůvky Loštice, p. o., [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <https://www.utrebuvky.cz/rubriky/ke-stazeni/vyrocní-zpravy/>

Výroční zpráva 2017, Dům seniorů FRANTIŠEK, p. o., [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <http://www.ddnamestnahane.cz/index.php?download>

Výroční zpráva o činnosti a hospodaření Sociálních služeb Libina, p. o. za rok 2017, [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <http://www.ddlibina.cz/dokumenty.html>

Výroční zpráva za rok 2017, Sociální služby pro seniory Olomouc, p. o., [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: <https://sluzbyproseniory.cz/vyrocní-zprava-a-rozpocet>

Výroční zpráva o činnosti organizace za rok 2017, Sociální služby pro seniory Šumperk, p. o., [online], [cit. 2019-03-03]. Dostupné z: http://www.socsluzby.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=226

Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace Domov Bílá Opava za rok 2017, [online], [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <https://www.ddopava.cz/informace/vyrocní-zpravy/1>

Zpráva o činnosti Domova Březiny, p. o. za rok 2017, [online], [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://www.domovbreziny.cz/vyrocní-zpravy>

Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace Domov Duha za rok 2017, [online], [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <https://www.domovduha.cz/ke-stazeni/>

Zpráva o činnosti za rok 2017, Domov Hortenzie, p. o., [online], [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <https://www.domovhortenzie.cz/vyrocní-zpravy/2017-2/>

Zpráva o činnosti a plnění úkolů 2017, Domov Jistoty, p. o., [online], [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: http://www.domovjistoty.cz/?page_id=148

Výroční zpráva za rok 2017, Domov Letokruhy, p. o., [online], [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://www.domov-letokruhy.cz/domov-se-zvlastnim-rezimem/zprava-o-cinnosti/>

Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace Domov Na zámku za rok 2017, [online], [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://www.domov-kyjovice.cz/pro-verejnost/vyrocnizpravy.html>

Zpráva o činnosti 2017, Domov Odry, p. o., [online], [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <http://www.ddodry.cz/o-nas/nezavisle-organizace/>

Zpráva o činnosti a plnění úkolů příspěvkové organizace Domov Příbor za rok 2017, [online], [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: <https://www.domovpribor.cz/>

Zpráva o činnosti příspěvkové organizace Domov Vítkov za rok 2017, [online], [cit. 2019-03-10]. Dostupné z: http://www.domov-vitkov.cz/index.php?option=com_content&view=article&id=126&Itemid=501&lang=cs

SEZNAM ZKRATEK

MPSV – Ministerstvo práce a sociálních věcí

MSK – Moravskoslezský kraj

NO – nezisková organizace

OK – Olomoucký kraj

OS – organizační složka

PO – příspěvková organizace

ÚSC – územní samosprávný celek

VH – výsledek hospodaření

PROHLÁŠENÍ O VYUŽITÍ VÝSLEDKŮ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Prohlašuji, že

- jsem byla seznámena s tím, že na mou bakalářskou práci se plně vztahuje zákon č. 121/2000 Sb. – autorský zákon, zejména § 35 – užití díla v rámci občanských a náboženských obřadů, v rámci školních představení a užití díla školního a § 60 – školní dílo;
- beru na vědomí, že Vysoká škola báňská – Technická univerzita Ostrava (dále jen VŠB-TUO) má právo nevýdělečně, ke své vnitřní potřebě, bakalářskou práci užít (§ 35 odst. 3);
- souhlasím s tím, že bakalářská práce bude v elektronické podobě archivována v Ústřední knihovně VŠB-TUO. Souhlasím s tím, že bibliografické údaje o bakalářské práci budou zveřejněny v informačním systému VŠB-TUO;
- bylo sjednáno, že s VŠB-TUO, v případě zájmu z její strany, uzavřu licenční smlouvu s oprávněním užít dílo v rozsahu § 12 odst. 4 autorského zákona;
- bylo sjednáno, že užít své dílo, bakalářskou práci, nebo poskytnout licenci k jejímu využití mohu jen se souhlasem VŠB-TUO, která je oprávněna v takovém případě ode mne požadovat přiměřený příspěvek na úhradu nákladů, které byly VŠB-TUO na vytvoření díla vynaloženy (až do jejich skutečné výše).

V Ostravě dne 10. května 2019

Jméno a příjmení studenta

SEZNAM PŘÍLOH

Příloha č. 1: Příspěvkové organizace Olomouckého kraje

Příloha č. 2: Příspěvkové organizace Moravskoslezského kraje

Příloha č. 3: Konkurenti poskytující služby pro seniory v Moravskoslezském kraji

PŘÍLOHA Č. 1 – PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE OLOMOUCKÉHO KRAJE

Centrum sociálních služeb Prostějov, p. o

<https://www.csspv.cz/>

Lidická 2924/86

796 01 - Prostějov

Domov Alfreda Skeneho Pavlovice u Přerova

<http://daspavlovice.cz/>

příspěvková organizace

751 12 Pavlovice u Přerova 95

Domov Hrubá Voda, p. o.

<https://www.ddhrubavoda.cz/>

Hrubá Voda 11

783 61 Hlubočky

Domov pro seniory Červenka, p. o.

<http://www.ddcer.cz/>

Nádražní 105

784 01 Červenka

Domov pro seniory Javorník, p. o.

<https://www.domovprosenioryjavornik.cz/>

Školní 104

790 70 Javorník

Domov pro seniory Jesenec, p. o.

<http://www.ddjesenec.cz/>

Jesenec 1

798 53

Domov pro seniory Radkova Lhota, p. o.

<http://www.domovrl.cz/>

Radkova Lhota 16

751 14 Dřevohostice

Domov pro seniory Tovačov, p. o.

<http://www.dstovacov.cz/>

Nádražní 94

751 01, Tovačov

Domov seniorů POHODA Chválkovice, p. o.

<http://www.ddol.cz/>

Švabinského 3

772 00 Olomouc

Domov seniorů Prostějov, p. o.

<http://www.domovpv.cz/>

Nerudova 1666/70

796 01 Prostějov

Domov pro seniory Štítý

<http://www.domovstityjedli.cz/>

Na Pilníku 222

789 91 Zábřeh

Domov se zvl. režimem Jedlí

Jedlí 149

789 01 Zábřeh

Domov u Třebůvky Loštice, p. o.

<https://www.utrebuvky.cz/>

Hradská 113/5

789 83 Loštice

Dům seniorů FRANTIŠEK Náměšť na Hané, p. o.

<http://www.ddnamestnahane.cz/>

Komenského 291

783 44 Náměšť na Hané

Sociální služby Libina, p. o.

<http://www.ddlibina.cz/>

Libina 540

788 05 Libina

Sociální služby pro seniory Olomouc, p. o.

<https://www.sluzbyproseniory.cz/>

Zikova 618/14

770 10 Olomouc

Sociální služby pro seniory Šumperk, p. o.

<http://www.socsluzby.cz/>

U sanatoria 25

787 01 Šumperk

PŘÍLOHA Č. 2 – PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE MORAVSKOSLEZSKÉHO KRAJE

Domov Bílá Opava, p. o.

<https://www.ddopava.cz/>

Rybářská 27

746 01 Opava

Domov Březiny, p. o.

<http://www.domovbreziny.cz/>

Rychvaldská 531,

735 41 Petřvald

Domov Duha, p. o.

<https://www.domovduha.cz/>

Hřbitovní 1128/41

741 01 Nový Jičín

Domov Hortenzie, p. o.

<https://www.domovhortenzie.cz/>

Za Střelnici 1568

744 01 Frenštát pod Radhoštěm

Domov Jistoty, p. o.

<http://www.domovjistoty.cz/>

Šunychelská 1159

Nový Bohumín

735 81 Bohumín

Domov Letokruhy, p. o.

<http://www.domov-letokruhy.cz/>

Dukelská 650

747 87 Budišov nad Budišovkou

Domov Na zámku, p. o.

<http://www.domov-kyjovice.cz/>

č. p. 1, 747 68 Kyjovice

Domov Odry, p. o.

www.ddodry.cz

Hranická 410/56

742 35 Odry

Domov Příbor, p. o.

<https://www.domovpribor.cz/>

Masarykova 542

742 58 Příbor

Domov Vítkov, p. o.

<http://www.domov-vitkov.cz/>

Lidická 611

749 01 Vítkov

Nový domov, p. o.

<http://ndkarvina.cz/>

U Bažantnice 1564/15

Nové Město, 735 06 Karviná

PŘÍLOHA Č. 3 – KONKURENTI POSKYTUJÍCÍ SLUŽBY PRO SENIORY V MORAVSKOSLEZSKÉM KRAJI

Tab – Poskytovatelé sociálních služeb pro seniory v Moravskoslezském kraji

Zřízení obcí
Centrum sociálních služeb Český Těšín, p. o.
Centrum sociálních služeb pro seniory Pohoda, p. o.
Domov Čujkovova, Ostrava - Zábřeh, p. o.
Domov Korýtko, p. o.
Domov pod Vinnou horou, p. o.
Domov pro seniory Frýdek-Místek, p. o.
Domov pro seniory Iris, Ostrava - Mariánské Hory, p. o.
Domov pro seniory Kamenec, Slezská Ostrava, p. o.
Domov pro seniory Klimkovice, p. o.
Domov pro seniory Krmov, p. o.
Domov pro seniory Ludmila, p. o.
Domov pro seniory Ondráš, p. o.
Domov pro seniory Osoblaha, p. o.
Domov pro seniory Seniorcentrum Slavkov, p. o.
Domov pro seniory sv. Hedviky - Kravaře, p. o.
Domov pro seniory Vrbno, p. o.
Domov seniorů Havířov, p. o.
Domov Slunečnice Ostrava, p. o.
Domov Sluníčko, Ostrava - Vítkovice, p. o.
Domov Slunovrat, Ostrava - Přívoz, p. o.
Domov Vesna, p. o.
Penzion pro seniory Frýdek-Místek, p. o.
Seniorcentrum Opava, p. o.
Sociální služby města Třince, p. o.
Středisko sociálních služeb města Frýdlant nad Ostravicí, p. o.
Město Bílovec

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování

Tab. – Další poskytovatelé sociálních služeb pro seniory v Moravskoslezském kraji

Nestátní
Česká katolická charita
Česká provincie Kongregace Dcer Božské Lásky
Diakonie ČCE - středisko v Rýmařově
Dům seniorů "POHODA", o.p.s.
Charita Bohumín
Charita Český Těšín
Charita Frýdek - Místek
Charita Hlučín
Charita Ostrava
Charita Studénka
Konvent sester alžbětinek v Jablunkově
Ledax Ostrava o.p.s.
Obecně prospěšná společnost Důstojnost
Obecně prospěšná společnost Sv. Josefa, o.p.s.
Oblastní spolek Českého červeného kříže Karviná
Slezská diakonie
SLEZSKÁ HUMANITA, obecně prospěšná společnost
Vila Vančurova o.p.s.
Zřízené fyzickou osobou
Společně ve stáří Palkovice
Ziskové
KOUSEK NEBE s.r.o.
LADASENIOR s.r.o.
Na Výminku s.r.o.
SeneCura SeniorCentrum HŠH a.s.
SENIOR DOMY POHODA a.s.
SENIOR DOMY POHODA ČESKÝ TĚŠÍN a.s.
SENIOR DOMY POHODA Jablunkov a.s.
Seniorcentrum OASA s.r.o.

Zdroj: Registr poskytovatelů sociálních služeb, vlastní zpracování